

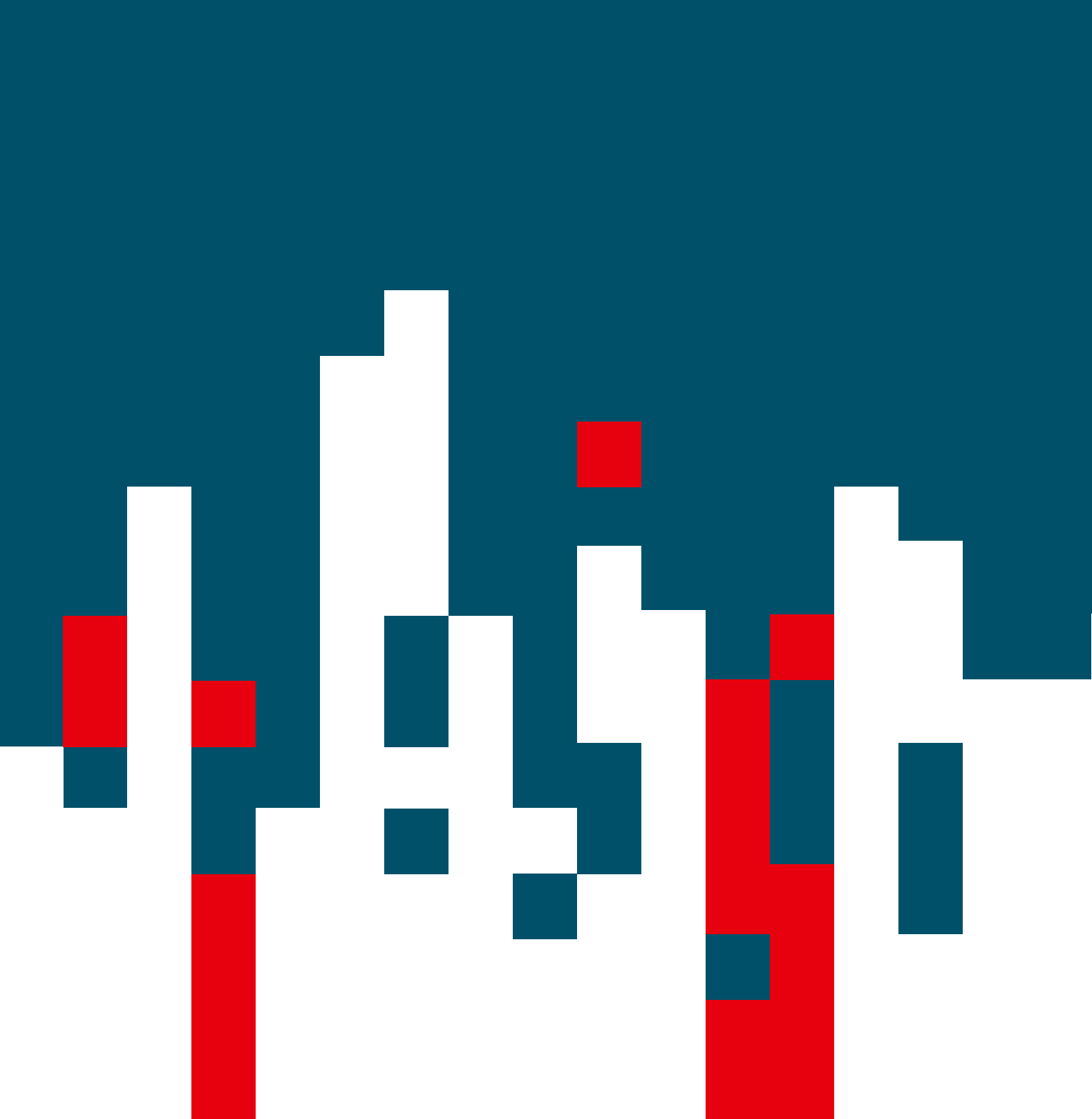

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

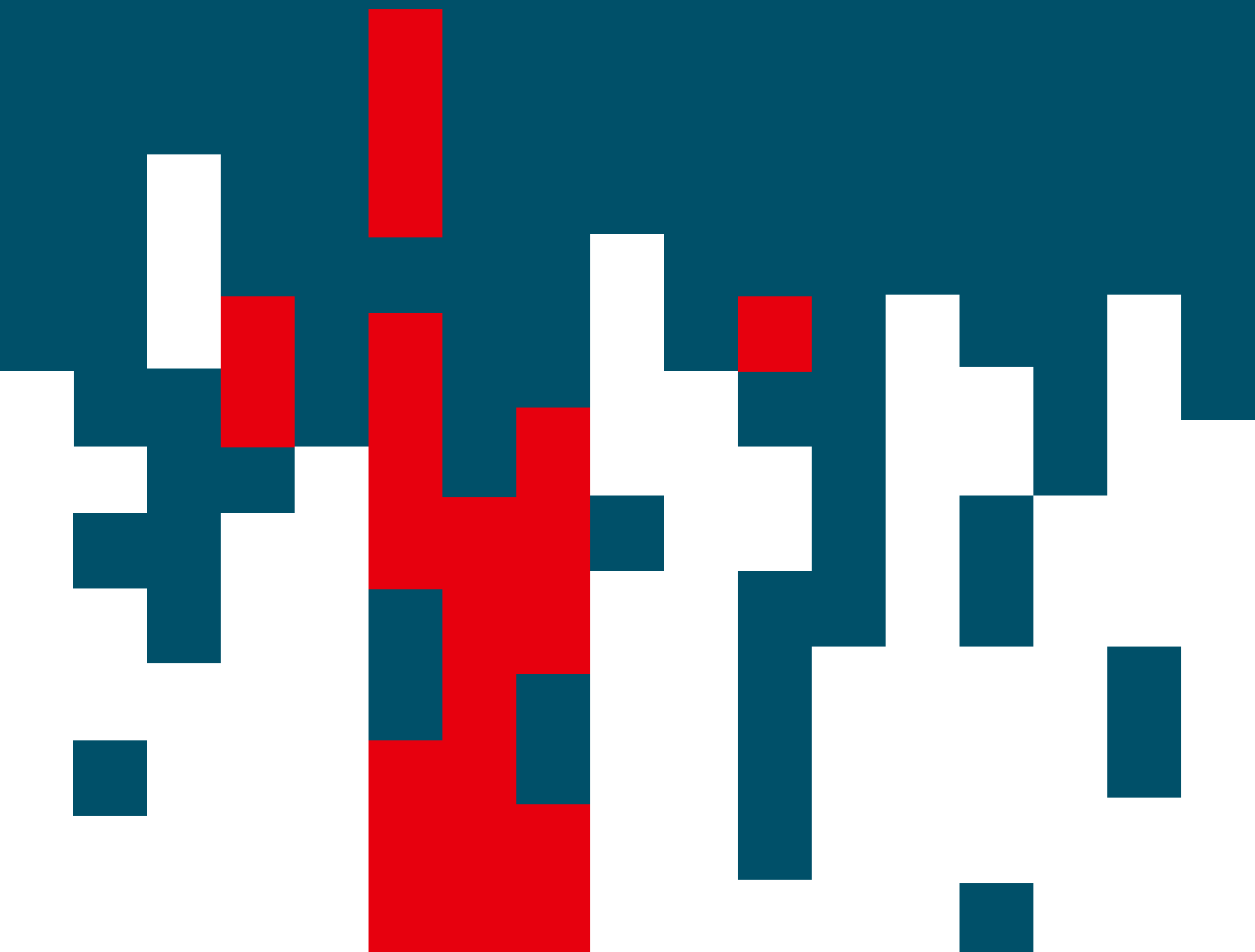
Výročná správa ku konsolidovanej účtovnej závierke

Štatistického úradu SR za rok 2023

Výročná správa ku konsolidovanej účtovnej zavierke

Štatistického úradu SR
za rok 2023

OBSAH

1. Slovo na úvod	4
2. Identifikácia organizácie	8
3. Systém manažérstva kvality a tretie kolo peer review	12
4. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS	16
4.1 Metodika	18
4.2 Registre, klasifikácie a číselníky	20
4.3 Národný štatistický systém	22
5. Makroekonomické štatistiky - ich vývoj a dosiahnuté výsledky	26
6. Podnikové štatistiky	32
6.1 Podnikové štatistiky - smerovanie a vývoj	34
6.2 Štatistika priemyslu	35
6.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb	36
6.4 Prierezové štatistiky	36
6.5 Štatistika poľnohospodárstva	39
6.6 Cenová štatistika	41
7. Sociálne štatistiky a demografia	42
7.1 Demografická štatistika	44
7.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	46
7.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania	47
7.4 Životná úroveň obyvateľstva	49
8. Volebná štatistika	50
9. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií	56
9.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia	58
9.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR	61
9.3 Spokojnosť zákazníkov	63
10. Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	64
11. Medzinárodné aktivity	70
12. Ľudské zdroje	76
12.1 Personalistika	78
12.2 Vzdelávanie	83
12.3 Sociálna starostlivosť	85
13. Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie	86
14. Finančné výsledky	92
15. Priority na rok 2024	102
16. Kontakty	108

1. Slovo na úvod

Vážené dámy, vážení páni,

aj 31. rok existencie Štatistického úradu Slovenskej republiky ako samostatnej inštitúcie bol v znamení zvyšovania dôvery v oficiálne štatistické informácie, ich kvalitu a dostupnosť. Táto výročná správa je prvá, ktorú predkladám ako predseda úradu. Od môjho nedávneho vymenovania som už mal možnosť oboznámiť sa s výsledkami profesionálnej práce kolegov a mám v úmysle zachovať kontinuitu rozbehnutých činností a projektov. Vyzdvihnúť by som chcel tie najdôležitejšie úspechy, ktoré úrad za posledných dvanásť mesiacov minulého roka dosiahol.

Celkovo počas roka 2023 úrad poskytol **národným aj medzinárodným organizáciám viac ako 510 produktov**. Súčasne zverejnil na portáli úradu **44 publikácií**, viac ako 300 informatívnych a tlačových správ a tisíce údajov prostredníctvom takmer 1 600 dátových kociek verejnej databázy DATAcube. Štatistický úrad SR je lídrom v publikovaní otvorených dát štátnej správy; v roku 2023 publikoval **viac ako 900 datasetov**. Internetový portál www.statistics.sk navštívilo 1,3 mil. používateľov.

Počas celého roka 2023 sa sústredil najmä na zvyšovanie kvality výstupov v oblasti **makroekonomických štatistík, podnikových štatistík, demografie a sociálnych štatistík**. K najdôležitejším úlohám podnikových štatistík vplývajúcich z európskej legislatívy patrili v priebehu minulého roka prípravné činnosti zamerané na prechod na nové bázičné

obdobie (rok 2021) a implementáciu činnostných jednotiek v krátkodobej štatistike.

Osobitnú pozornosť venovali kolegovia zefektívneniu a skvalitneniu výstupov **cenových štatistík**, napríklad aj využívaním nových zdrojov údajov. Pri výpočte inflácie prešli z experimentálnej fázy tvorby štatistických výstupov do oficiálneho produkčného procesu využívaním transakčných údajov obchodných reťazcov, konkrétne za oblasť potravín a nealkoholických nápojov od januára 2024. Nahradilo sa tak doterajšie zisťovanie cien potravín a nealkoholických nápojov v teréne. Týmto sme sa zaradili k 14 krajinám v Európskej únii, ktoré tento zdroj údajov používajú pri výpočte inflácie.

Aj v uplynulom roku pokračoval projekt **Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021** (SODB

2021) vo fáze zverejňovania výsledkov na stránke www.scitanie.sk. Spracovanie údajov bolo zamerané na finalizáciu základných báz dát o domácnostiach, časových radov s dôrazom na porovnateľnosť údajov a dátové kocky pre Census Hub – nástroj na publikovanie výsledkov sčítaní krajín EÚ. Začiatkom roku 2023 bol prístupný aj dátový produkt s názvom „Moja obec“, ktorý slúži najmä zamestnancom samospráv a štátnej správy na prácu a podporu rozvoja obcí. V priebehu roka 2023 boli z výsledkov SODB 2021 vydané tri rozsiahle publikácie.

Za veľmi dôležité považujem aj úspešné zvládnutie **3. kola peer review Európskeho štatistického systému**, ktorého zámerom bolo overiť súlad Národného štatistického systému s Kódexom postupov pre európsku štatistiku. Európski experti vyzdvihli nezávislosť, profesionalitu a vysoký rešpekt pred Štatistickým úradom SR. Navrhli 21 odporúčaní pre úrad a inštitúcie v rámci Národného štatistického systému (NŠS), ktoré podporia ich progresívny rozvoj ako národných orgánov tvoriacich európske štatistiky.

Štatistický úrad SR ako hlavný koordinátor NŠS v roku 2023 zintenzívnil frekvenciu zasadnutí Koordinačnej rady pre štátnu štatistiku, čo zlepšilo aj kvalitu diskusií. V rámci programu odbornej prípravy úrad počas roka poskytol 13 členom NŠS školenia a iné vzdelávacie aktivity.

V uplynulom období sa sústredil aj na druhý dozorný **audit integrovaného systému manažérstva kvality** (SMK). Audit vykonaný organizáciou Bureau Veritas Slovakia v novem-

bri 2023 potvrdil súlad s normou ISO 9001 a schopnosť systému plniť požiadavky certifikácie.

Z pohľadu verejnosti sa činnosť úradu v roku 2023 zameriavala aj na ďalšiu dôležitú celospoločenskú udalosť – voľby. Za výhradnú službu demokratickej spoločnosti považujem úlohu bezchybne pripraviť a **transparentne a odborne spracovať aj zverejniť výsledky volieb**. Pred túto úlohu boli minulý rok štatistici postavení až štyrikrát. Hneď v januári boli úspešne zosumarizované výsledky referenda o zmene Ústavy Slovenskej republiky, nasledovali dvoje doplňujúcich volieb do orgánov samospráv obcí. Uplynulý rok sa predovšetkým niesol v znamení príprav a sumarizácie predčasných volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. Všetky výsledky zverejnil Štatistický úrad SR na webstránke <https://volby.statistics.sk/>.

Už druhý rok sa úrad zapojil do **organizácie Európskej súťaže v štatistike**. Mimoriadne ma teší, že dosiahol ešte väčší úspech ako pri premiérovej účasti v roku 2022/23. Do aktuálneho ročníka sa na Slovensku **prihlásilo viac ako 1 200 stredoškôľakov zo 129 gymnázií a stredných odborných škôl**. Oproti prvému ročníku súťaže nás prekvapil nárast počtu škôl až o 50 % a súťažiacich tímov o viac ako 43 %. Vysoký záujem o tento netradičný formát rozvíjania štatistickej gramotnosti potvrdil atraktivitu súťaže pre slovenských stredoškôľakov a pedagógov.

Som veľmi rád, že sa podarilo naštartovať partnerstvo so slovenskými vysokými školami. Podpísané **Memorandum o spolupráci** otvára

dvere k širšej a hlbšej systematickej spolupráci, ktorá bude prospešná pre obe strany.

Takisto považujem za dôležité vyzdvihnúť účasť pracovníkov úradu na mnohých podujatiach a v expertných pracovných skupinách, ktoré boli organizované predovšetkým inštitúciami EÚ – Európskou komisiou a Radou EÚ. Aj touto formou sa tak úrad môže aktívne podieľať na dianí v EÚ, na určovaní jej priorit a na tvorbe európskej legislatívy.

V rámci **grantových projektov** spolufinancovaných zo zdrojov EÚ začal úrad v roku 2023 realizovať 10 nových projektov. Ich cieľom je budovanie novej štatistickej infraštruktúry.

Pokračovala aj implementácia európskych projektov z predchádzajúcich rokov; celkovo sa v priebehu roka realizovalo 24 takýchto projektov.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa všetkým partnerom, respondentom a zamestnancom štatistického úradu za pracovné úsilie, s ktorým v priebehu roka 2023 pristupovali k plneniu úloh v oblasti štátnej štatistickej služby Slovenskej republiky. Výrazne tým prispeli k zvýšeniu kvality a spoločenskej hodnoty oficiálnej štatistiky. Sumár výsledkov ich práce počas roka 2023 nájdú všetci užívatelia na nasledujúcich stránkach tejto výročnej správy.

Ing. Martin Nemky, MBA

predseda Štatistického úradu SR

2

Identifikácia organizácie

2. Identifikácia organizácie

Názov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Skrátený názov: ŠÚ SR

Sídlo úradu:

Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45

Kontakt: telefón +421 2 50236 222

internet: www.statistics.sk

ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky.

Hlavné činnosti:

Štatistický úrad Slovenskej republiky¹:

- a. zostavuje program štátnych štatistických zisťovaní,
- b. určuje metodiku štátnych štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných úradom, zhromažďuje a spracúva štatistické údaje,
- c. vytvára štatistické produkty a zverejňuje ich alebo umožňuje prístup k nim,
- e. zabezpečuje dostupnosť štátnej štatistiky pre používateľa,
- f. je správcom registrov zriadených podľa tohto zákona,
- g. je správcom jednotného informačného systému štátnej štatistiky,
- h. vytvára a zverejňuje štatistické klasifikácie a číselníky,
- i. podieľa sa na príprave a plnení medzinárodných zmlúv a dohôd o spolupráci, ktoré uzatvára Slovenská republika v oblasti štátnej štatistiky, a zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných orgánoch a organizáciách pôsobiacich v oblasti štatistiky,
- j. podieľa sa na príprave právne záväzných aktov Európskej únie a zastupuje Slovenskú republiku pred orgánmi Európskej únie v oblasti európskej štatistiky,
- k. koordinuje plnenie úloh štátnej štatistiky inými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku najmä:
 1. štatistickým plánovaním a podávaním správ o plnení štatistického plánu,
 2. tvorbou základného metodického rámca a rámca kvality štátnej štatistiky,
 3. metodickým usmerňovaním iných orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku pri rozvoji, tvorbe a šírení štátnej štatistiky,
 4. monitorovaním kvality štátnej štatistiky a dodržiavania základných princípov štátnej štatistiky,

¹ zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

5. určovaním a kontrolou plnenia požiadaviek na štatistické produkty,
 7. vydávaním výkladových stanovísk k ustanoveniam tohto zákona, ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, ak ide o dôležité otázky alebo ak výkon úloh štátnej štatistiky nie je jednotný,
- m) navrhuje Eurostatu zaradenie iného orgánu vykonávajúceho štátnu štatistiku do zoznamu podľa osobitného predpisu,
- n) spolupracuje:
1. s Národnou bankou Slovenska pri tvorbe európskych štatistík podľa osobitného predpisu,
 2. s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Radou pre rozpočtovú zodpovednosť v oblasti hodnotenia deficitu a dlhu z dôvodu zabezpečenia hodnovernosti štatistických informácií poskytovaných Eurostatu vo vzťahu k postupu pri nadmernom deficite,
- o) kontroluje dodržiavanie povinností ustanovených týmto zákonom; pri výkone kontroly sa postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti,
- p) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.
- K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava spracovania a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu, volieb prezidenta Slovenskej republiky, ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, volieb do orgánov samosprávnych krajov, volieb do orgánov samosprávy obcí a hlasovania v referende², sčítanie obyvateľov, domov a bytov³ a správa registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci⁴.

2 zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3 zákon č. 223/2019 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 44/2021 Z. z.

4 zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

**QUALITY
MANAGEMENT**

3

**System manažérstva kvality
a tretie kolo peer review**

3. Systém manažérstva kvality a tretie kolo peer review

V rámci udržiavania implementovaného integrovaného systému manažérstva kvality (SMK) sme sa v uplynulom období sústredili na **druhý dozorný audit SMK Štatistického úradu SR**. Prípravu na audit sme zamerali hlavne na kontext organizácie – pochopenie súvislostí vo vzťahu k externému a internému prostrediu a kľúčovým zainteresovaným stranám, na plánovanie procesov – vo väzbe na všetky fázy PDCA cyklu (Plan – Do – Check – Act), na základnú dokumentáciu SMK, jej komunikovanie a zvyšovanie povedomia zamestnancov o politike a cieľoch kvality, na výkonnosť procesov a kvalitu výstupov a na nastavenie a zvládanie identifikovaných rizík. Audit vykonala v novembri 2023 organizácia s medzinárodnou akreditáciou – Bureau Veritas Slovakia – ktorá potvrdila, že Štatistický úrad SR vytvoril, udržiava a rozvíja systém manažérstva kvality v súlade s požiadavkami normy ISO 9001. Štatistický úrad SR súčasne dlhodobo preukazuje schopnosť systému plniť požiadavky na produkty a služby v rámci rozsahu certifikácie a v súlade so svojou politikou a so svojimi cieľmi.

Systém manažérstva kvality Štatistického úradu SR je budovaný a rozvíjaný ako integrovaný systém založený na norme ISO 9001, do ktorého sú implementované požiadavky Európskeho štatistického systému uvedené v Kódexe

postupov pre európsku štatistiku. Koncom júna vyvrcholil proces niekoľkomesačnej intenzívnej práce na **partnerskom preskúmaní Európskeho štatistického systému v Slovenskej republike – 3. kolo peer review**, ktorého zámerom bolo overiť súlad Národného štatistického systému s Kódexom postupov. Európski experti vyzdvihli nezávislosť, profesionalitu a vysokú rešpektovanosť Štatistického úradu SR a navrhli 21 odporúčaní pre úrad a inštitúcie v rámci Národného štatistického systému, ktoré podporia ich progresívny rozvoj ako národných orgánov tvoriacich európske štatistiky.

Dôležitou súčasťou systému manažérstva kvality Štatistického úradu SR bolo aj **plnenie strategických cieľov** Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022, ktorá bola prolongovaná do roku 2023. Podľa odpočtov aktuálneho stavu k 31. januáru 2024 bolo z 50 akčných programov stratégie na 100 % splnených 42. Dôvodom nenaplnenia zvyšných 8 akčných programov boli predovšetkým zdroje – finančné a ľudské, ale aj nevyhnutná prioritizácia ďalších hlavných úloh. Realizácia nenaplnených akčných programov bude plynule pokračovať v ďalšom strategickom období.

V rámci ďalšieho rozvíjania zavedeného integrovaného systému manažérstva kvality sa Štatistický úrad SR už viacročne podieľa na realizácii **Národného programu kvality Slovenskej republiky, v súčasnosti prijatého vládou SR na roky 2022 – 2026**. Štatistický úrad SR sa zapojil do uvedeného programu prostredníctvom piatich aktív v oblasti manažérstva kvality (podpory organizácií k ich trvalému zlepšovaniu, k certifikácii akreditovanými orgánmi a k implementácii

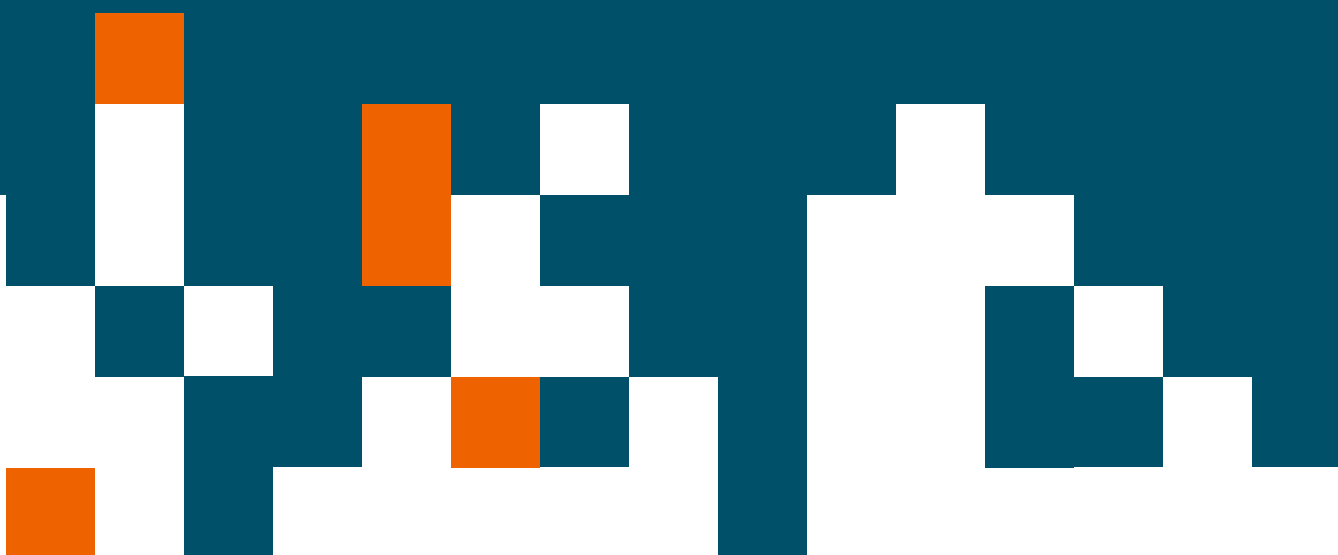

manažérstva rizík) a v oblasti trvalého zlepšovania (činností/procesov v organizáciách verejnej správy realizáciou projektov).

V závere môžeme konštatovať, že definovaná vízia bola v rámci možností daných finančných a ľudských zdrojov naplnená a toto strategické obdobie tvorí dobrý základ pre definíciu novej vízie a novej stratégie rozvoja Štatistického úradu Slovenskej republiky.

4

Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS

4.1 Metodika

4.2 Registre, klasifikácie a číselníky

4.3 Národný štatistický systém

4. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS

4.1 Metodika

V oblasti metodiky boli v roku 2023 určujúcimi aktivitami na viacerých inovačných projektoch, ako aj činnosti v oblasti ďalšieho rozvoja metód pre štatistické zisťovania a využitie nových zdrojov údajov.

V oblasti modernizácie cenových štatistík bol ukončený vývoj a testovanie programového vybavenia na spracovanie transakčných údajov obchodných reťazcov, v r. 2023 bola ukončená experimentálna fáza spracovania týchto údajov a do výpočtu indexu spotrebiteľských cien boli zahrnuté spracované údaje obchodných reťazcov za oblasť potravín a nealkoholických nápojov. Súčasne bol za oblasť potravín a nealkoholických nápojov implementovaný aj nový systém výpočtu priemerných cien vybraných reprezentantov.

Táto metodická zmena, ktorá bola posúdená a schválená expertmi Eurostatu, prispela k zvýšeniu kvality výpočtu indexu spotrebiteľských cien na základe oveľa väčšieho objemu spracovávaných údajov a k zefektívneniu interných procesov na úrade. Projekt modernizácie cenových štatistík bude pokračovať aj v roku 2024 spracovaním transakčných údajov obchodných reťazcov za oblasť alkoholu a tabaku a ich následným zaradením do výpočtu indexu spotrebiteľských cien.

Positívnym aspektom je aj skutočnosť, že samotný aplikačný nástroj na spracovanie transakčných údajov z obchodných reťazcov bol vyvinutý v internom prostredí. V aplikácii prebieha kompletne spracovanie transakčných údajov od prvotných validácií súborov až po výpočet mesačných cenových indexov a výpočet priemerných cien vybraných produktov.

So štatistikou spotrebiteľských cien a využitím transakčných údajov súvisí aj pripravovaná zmena medzinárodnej klasifikácie individuálnej spotreby podľa účelu (COICOP), na ktorú sa v spolupráci s ostatnými útvarmi ŠÚ SR systematicky pripravuje aj sekcia metodiky, keďže súčasťou spracovania transakčných údajov v aplikácii je aj klasifikácia predaných tovarov podľa ECOICOP (európska verzia medzinárodnej klasifikácie) využitím algoritmov strojového učenia. Doteraz používaná verzia klasifikácie bude v priebehu rokov 2024 – 2026 postupne nahradená klasifikáciou COICOP 2018.

V rámci experimentálnej štatistiky sme v minulom roku ukončili riešenie dvoch projektov spolufinancovaných Európskou úniou v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja, OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020.

Prvým z nich bol projekt Dynamický cenový model, ktorého cieľom bolo otestovať možnosti využívania iných alternatívnych zdrojov údajov pre cenovú štatistiku, ako sú napríklad údaje od spoločnosti Heureka Group, ktoré nám umožňujú vytvárať si obraz o e-commerce aktivitách na slovenskom trhu a doplniť škálu doteraz používaných dátových zdrojov pre cenovú štatistiku. Využívanie týchto nových zdrojov údajov v produkcii oficiálnej šta-

tistiky by viedlo k ďalšiemu zefektívneniu vnútorných procesov, zvýšeniu kvality publikovaných cenových indexov, na druhej strane však zvýši nároky na odbornosť zamestnancov a IT infraštruktúru. Výstupy z projektu boli publikované aj vo vedeckom časopise Slovenská štatistika a demografia.

Druhým v poradí bol projekt Socioekonomické aspekty Big data v štatistike. V rámci tohto projektu sme zastrešovali čiastkovú oblasť, ktorá sa rovnako ako v predchádzajúcom prípade týkala využívania nových zdrojov údajov v štatistike a bola zameraná na údaje z mýtného systému Národnej diaľničnej spoločnosti s cieľom navrhnúť modely pre rýchly odhad indexu priemyselnej výroby. Výstupy z projektu boli rovnako publikované aj vo vedeckom časopise Slovenská štatistika a demografia.

Významným prínosom je aj účasť zástupcu sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie NŠS v expertnej pracovnej skupine pre inovácie – ESS Innovation Network (ďalej „EIN“), ktorá bola zriadená Eurostatom na zabezpečenie úspešnej implementácie inovačného programu EŠS na jar 2023. Inovačná sieť zahŕňa expertov na inovácie zo všetkých členských štátov EŠS, má koordináciu úlohu pri presadzovaní činností a aktivít potrebných na implementáciu inovačného programu EŠS a zohráva úlohu aj pri budovaní vzťahov so zainteresovanými stranami mimo EŠS. Osobitnú pozornosť si v tomto kontexte vyžadujú univerzity a výskumné ústavy, ktoré poskytujú prístup k najmodernejšiemu výskumu dátovej analýzy a môžu byť rozhodujúce pre rozvoj aplikovaného výskumu v oblasti oficiálnych štatistik.

Súčasťou inovačného ekosystému sú aj súkromní držitelia údajov.

Na stretnutiach skupiny v r. 2023 zástupca úradu predstavil inovačné projekty, ktoré prebiehali na Štatistickom úrade SR a bol následne zaradený do podskupiny, ktorá je zameraná na návrhy projektov týkajúcich sa web-scrapovaných údajov a cenovú štatistiku. Na najbližšom stretnutí EIN predstaví návrh projektu, ktorý sa týka rozšírenia spolupráce so súkromnými držiteľmi údajov a ktorý by zabezpečil zber údajov o cenách a predajoch tovarov, napr. od Google alebo priamo od iných online predajcov.

V oblasti metodickej podpory pre výberové zisťovania v domácnostiach boli činnosti zamerané najmä na prípravu a aktualizáciu opory výberov pre výbery, vytvorenie reprezentatívnych výberových súborov, výpočet výberových i konečných váh a indikátorov kvality. Nad rámec každoročných činností bol pripravený výberový súbor pre Zisťovanie o financiách a spotrebe domácností (HFCS), ktoré monitoruje rozdelenie portfólia aktív a finančných záväzkov domácností a ich rozhodnutia o spotrebe.

V oblasti tvorby výberových súborov pre podnikové štatistiky pokračovali aktivity zamerané na zdokonaľovanie algoritmov umožňujúcich zohľadnenie záťaže spravodajských jednotiek vo viacerých zisťovaniach súčasne, čím sme prispeli k redukcii ich celkovej záťaže.

Posun nastal aj v rámci výkonu metodických auditov, keď boli v r. 2023 po prvýkrát zrealizované dva metodické audity u členov národného štatistického systému. Audity boli zamerané

4. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS

I 4.2 Registre, klasifikácie a číselníky

na overenie zhody vykonávaných metodických postupov u vybraných štatistických zisťovaní s európskymi štandardmi.

V oblasti ochrany dôverných štatistických údajov pokračovalo úsilie o zefektívnenie procesu zabezpečenia dôvernosti poskytovaných údajov, a to v prípade štatistických informácií, ako aj v prípade mikroúdajov určených na vedecké účely. Naďalej sa rozvíjalo využívanie Výskumného dátového centra výskumníkmi, ktorí na účely výskumu pracovali s vysoko citlivými údajmi. Keďže ochrana dôverných štatistických údajov tvorí jeden zo základných princípov oficiálnej štatistiky, výsledky a postupy dosiahnuté zvyšovaním metodického a technického zabezpečenia dôverných štatistických údajov boli prezentované aj v rámci 3. kola partnerského preskúmania peer review.

V oblasti štatistiky cestovného ruchu sa rozšírilo využitie súhlasov s publikovaním individuálnych údajov získaných od jednotlivých ubytovacích zariadení, čo umožňuje zvýšenie kvality poskytovaných štatistických informácií. Do prevádzky bol uvedený automatizovaný proces tvorby pravidelných výstupov za štatistiku ubytovacích zariadení.

Sekcia metodiky v rámci vzdelávacích aktivít zabezpečuje viaceré odborné školenia z oblasti štatistickej metodológie. V roku 2023 bola ponuka školení rozšírená okrem zamestnancov Štatistického úradu SR aj na členov národného štatistického systému. Školenia boli realizované najmä z oblasti ochrany dôverných štatistických údajov, teórie výberových zisťovaní, ako aj z oblasti rozširovania IT zručností v softvéri SAS.

4.2 Registre, klasifikácie a číselníky

V oblasti štatistických registrov boli kľúčové aktivity zamerané na vypracovanie stratégie implementácie novej revidovanej klasifikácie ekonomických činností, ktorá bola prijatá Delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 2023/137, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2. Nová revidovaná klasifikácia ekonomických činností tvorí prílohu uvedeného delegovaného nariadenia s označením NACE Rev. 2.1.

Stratégia implementácie klasifikácie NACE Rev. 2.1 vychádza z časového harmonogramu stanoveného Eurostatom, podľa ktorého sa nová klasifikácia musí prioritne zaviesť do štatistických registrov najneskôr do konca roka 2025. Po obsahovej stránke stratégia rieši nasledujúce kľúčové oblasti implementácie:

- prípravu podporných metodických dokumentov a nástrojov;
- prípravu návrhov na adaptáciu IT prostredia pre správu štatistických registrov;
- špecifikáciu štatistických, administratívnych a externých zdrojov relevantných na použitie pri prekódovaní subjektov evidovaných v štatistických registroch;
- prípravu podporných nástrojov na automatické prekódovanie subjektov evidovaných v štatistických registroch;
- špecifikáciu metód pravdepodobnosti na odhad nových kódov, hlavne v prípade malých podnikov a podnikateľov.

4. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS

I 4.2 Registre, klasifikácie a číselníky

Cieľovým míľnikom implementácie klasifikácie NACE Rev. 2.1 do registrov Štatistického úradu SR je 30. jún 2025.

Ku koncu roka 2023 boli ukončené práce súvisiace s riešením projektu „Informačný systém Registra podnikov“ (ďalej len „IS RPOD“), ktorého hlavným zámerom bolo naplnenie požiadaviek stanovených v čl. 2 ods. 3, 4 a 7 a Prílohy III Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík. Súčasťou IS RPOD sú tiež údaje a informácie o miestnych činnostných jednotkách (LKAU) podnikov, ktoré majú vzhľadom na svoju veľkosť významný vplyv na celoštátne agregované údaje.

V záujme uplatňovania princípov systematického manažmentu údajov, otvorenosti, zdieľania dát a ochrany osobných a dôverných údajov je IS RPOD integrovaný na ďalšie existujúce informačné systémy, a to Konsolidovaný register organizácií, Register nerezidentov a Register skupín podnikov. Ukončením projektových prác boli súčasne splnené požiadavky vyplývajúce z Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách.

Významné aktivity boli vykonané v oblasti poskytovania a zverejňovania údajov o konečných užívateľoch výhod, ktoré sú súčasťou registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“). Z dôvodu medzinárodného významu neverejnej

časti RPO – modulu konečných užívateľov výhod bola mimoriadna pozornosť venovaná projektu sprevádzkovania technologického riešenia integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete prostredníctvom Európskej centrálnej platformy v súlade s príslušnými ustanoveniami európskej AML smernice.

V rámci uvedeného projektu bolo ku koncu roka 2023 v spolupráci s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby úspešne vykonané testovanie na strane eIDAS uzla v testovacom prostredí Ústredného portálu verejnej správy cez eJustice portál s využitím autentifikácie na portáli Európskej komisie s testovacou identitou.

Paralelne s riešením projektu integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete prostredníctvom Európskej centrálnej platformy bola so zástupcami gestorských orgánov zodpovedných za transpozíciu a aplikáciu smernice (EÚ) 843/2015 viackrát diskutovaná otázka zmeny prístupu Štatistického úradu SR k poskytovaniu údajov o konečných užívateľoch výhod verejnosti. Dôvodom diskusií, ktorých iniciátorom bol Štatistický úrad SR, bolo znenie rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 22. novembra 2022 v spojených veciach WM C-37/20 a Sovim SA C-601/20 proti Luxembourg Business Registers (ďalej len „rozsudok SDEÚ“), podľa ktorého bolo príslušné ustanovenie smernice (EÚ) 2018/849 umožňujúce zverejňovanie údajov o konečných užívateľoch výhod podnikateľských a iných právnych subjektov registrovaných na území členských štátov vyhlásené za neplatné.

4. Dosiahnuté výsledky v oblasti metodiky, registrov a koordinácie NŠS

I 4.3 Národný štatistický systém

Na základe stanovísk zástupcov gestorských orgánov zodpovedných za transpozíciu a aplikáciu smernice (EÚ) 843/2015 bude Štatistický úrad SR pokračovať v zverejňovaní údajov o konečných užívateľoch výhod v nezmenenej podobe až do prijatia legislatívneho riešenia zohľadňujúceho rozsudok SDEÚ. Na tento účel bola ku koncu roka 2023 zriadená medzirezortná pracovná skupina, ktorá pripraví:

- novelu príslušnej legislatívy s cieľom čo najskôr odstrániť nesúlad národnej legislatívy so znením AML smernice po vydaní rozsudku SDEÚ,
- návrh zákona, ktorý v prechodnom období do nadobudnutia účinnosti šiesteho balíka legislatívy Európskej únie v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu upraví spôsob poskytovania údajov o konečných užívateľoch výhod na základe preukázateľného oprávneného záujmu žiadateľa, ktorým je verejný subjekt.

4.3 Národný štatistický systém

Posledná novela zákona o štátnej štatistike s účinnosťou od 1. mája 2021 posilnila postavenie Štatistického úradu SR ako koordinátora Národného štatistického systému (ďalej len „NŠS“), zriadila **Koordináciu radu pre štátnu štatistiku** (predseda jej predseda Štatistického úradu SR ako hlavný koordinátor NŠS), definovala rozsah koordinačných aktivít, precizovala pôsobnosť iných orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku a definovala Jednotný informačný systém štátnej štatistiky ako jeden z nástrojov štandardizácie a koordinácie. Hlavným cieľom je vybudovať NŠS riadený metaúdajmi a orientovaný na kvalitu štatistického procesu a produktu.

Štatistický úrad SR kreoval **Centrálnu koordinačnú jednotku**, ktorú tvorí odbor koordinácie NŠS v rámci sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie NŠS a vybraní zamestnanci na vecne príslušných útvaroch Štatistického úradu SR a sekcii diseminácie a komunikácie.

Pre zabezpečenie koordinačnej úlohy Štatistického úradu SR bola zriadená funkcia **hlavného štatistika NŠS**, ktorý je poverený predsedom Štatistického úradu SR zodpovednosťou za realizáciu koordinačnej úlohy v rámci NŠS. Jeho funkciu vykonáva generálny riaditeľ sekcie všeobecnej metodiky, registrov a koordinácie NŠS.

V roku 2023 sa podarilo zvýšiť frekvenciu zasadnutí **Koordinačnej rady pre štátnu štatistiku** a hlavne kvalitu diskusií, čo sa stretlo s veľmi pozitívnym ohlasom zo strany zástupcov jednotlivých orgánov vykonávajúcich štátnu štatistiku.

Dôležitým nástrojom koordinácie NŠS sú **metodické audity**, ktorých cieľom je preveriť stav internej dokumentácie členov NŠS a jej súlad so spoločnými usmerneniami NŠS (Národnou príručkou kvality NŠS), ako aj samotný súlad vykonávanej praxe voči existujúcim predpísaným pracovným postupom a formálnym štandardom. Metodické audity boli zatiaľ vykonané u dvoch členov NŠS.

Štatistický úrad SR poskytuje členom NŠS školenia a iné vzdelávacie aktivity v rámci programu odbornej prípravy, ktorá zohľadňuje potreby všetkých členov NŠS. **Katalóg kurzov** je uverejnený a prístupný pre členov NŠS na prihla-

sovanie prostredníctvom komunikačnej platformy Confluence, ktorá je využívaná na účely komunikácie a zdieľania informácií v rámci NŠS.

Koordinačné aktivity v prvom polroku 2023 boli prednostne zamerané na prípravu pomerne rozsiahlej dokumentácie pre tretie kolo **peer review** v Európskom štatistickom systéme. Okrem Štatistického úradu SR sa peer review v júni 2023 zúčastnili aj tri vybrané vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky. Rovnako ako v prípade Štatistického úradu SR, aj u nich bol peer review expertmi hodnotený súlad so zásadami **Kódexu postupov pre európsku štatistiku**.

Zoznam členov tvoriacich NŠS sa oproti roku 2022 nezmenil a v roku 2023 ho naďalej tvorilo 13 inštitúcií:

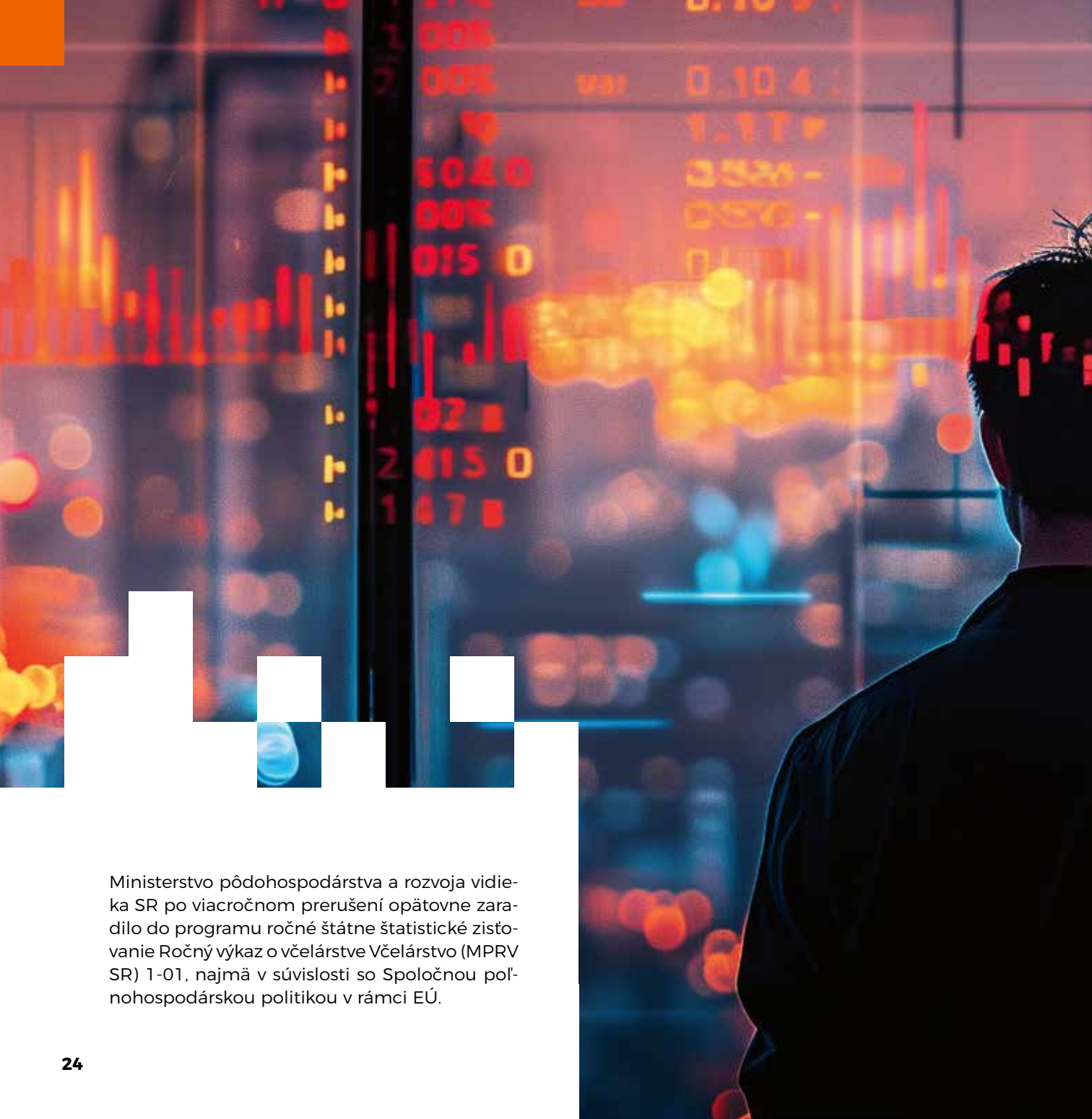
1. Štatistický úrad SR,
2. Ministerstvo dopravy SR,
3. Ministerstvo kultúry SR,
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
5. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
6. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR,
7. Ministerstvo vnútra SR,
8. Ministerstvo zdravotníctva SR,
9. Ministerstvo životného prostredia SR,
10. Ministerstvo hospodárstva SR,
11. Správa štátnych hmotných rezerv SR,
12. Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb,
13. Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, sa na základe návrhu Štatistického úradu SR zapisujú do zoznamu, ktorý vedie a zverejňuje **Eurostat**.

Jedným zo základných koordinačných nástrojov v NŠS je Program štátnych štatistických zisťovaní (ďalej len „PŠŠZ“). V priebehu roku 2023 Štatistický úrad SR v spolupráci s ostatnými orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku pripravoval a vydal **PŠŠZ na roky 2024 až 2026 vyhláškou č. 425/2023 Z. z.**

Štatistický úrad SR zrušil Ročný výkaz o maloobchode s tuhými palivami Energ 5-01 z dôvodu jeho nahradenia údajmi z administratívnych zdrojov údajov. Spravodajská povinnosť zanikla 86 spravodajským jednotkám.

Do nového programu Štatistický úrad SR zaradil dve nové štátne štatistické zisťovania: Mesačný výkaz o zemnom plyne Energ 1-12 a Tvorbu a aktualizáciu štatistického registra budov, domov a bytov ŠRBDB 1-99. Údaje z Energ 1-12 sa budú zasielať na mesačnej báze za účelom zostavenia medzinárodného dotazníka pre Eurostat a Medzinárodnú energetickú agentúru a nie je ich možné získať z iných zdrojov. Štatistický register budov, domov a bytov bude nabiehať postupne, po jeho vybudovaní nahradí štvrtročné štátne štatistické zisťovanie o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch Stav 3-04 a zároveň bude zdrojom údajov aj pre postcenzy v rámci štatistiky obyvateľstva.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR po viacročnom prerušení opätovne zaraďilo do programu ročné štátne štatistické zisťovanie Ročný výkaz o včelárstve Včelárstvo (MPRV SR) 1-01, najmä v súvislosti so Spoločnou poľnohospodárskou politikou v rámci EÚ.

0.3000

0.15507

0 1.15T.06

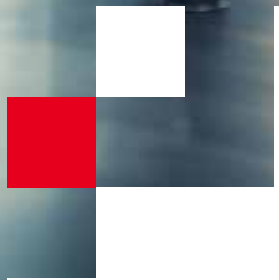
15

0.4000

0.0915

0.3000

0.4000

5

**Makroekonomické štatistiky
- ich vývoj a dosiahnuté výsledky**

5. Makroekonomické štatistiky – ich vývoj a dosiahnuté výsledky

Národné účty tvoria konzistentný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou ESA 2010, čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky systém národných a regionálnych účtov (European System of National and Regional Accounts). Rozvoj systému národných účtov v súlade s najnovšími nariadeniami a usmerneniami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík, ktorej súčasťou je aj štatistika zahraničného obchodu. Tá poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

V oblasti systému národných účtov Štatistický úrad SR revidoval štatistické údaje na základe aktualizovaných informácií z rôznych zdrojov údajov, ako aj metodických spresnení v kontexte zaznamenania produkcie, medzispotreby a hrubej pridanej hodnoty za živnostníkov v sektore domácností; zaznamenania produkcie vytvorenej vo vlastnej réžii pre tvorbu hrubého fixného kapitálu v sektore nefinančných korporácií, zaznamenania odmien vyplácaných rezidentskými zamestnávateľmi nere-

zidentským zamestnancom a zaznamenania reinvestovaných ziskov z priamych zahraničných investícií. Výsledkom tejto revízie je zlepšenie kvality a dostupnosť revidovaných údajov v skorších termínoch pre interných aj externých užívateľov.

V rámci jarnej a jesennej notifikácie údajov pre Postup pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli do Eurostatu v riadnych termínoch zaslané dáta v notifikačných tabuľkách vrátane EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií pre hodnotenie kvality fiškálnych dát Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o DPH (3. vlastný zdroj) a údaje o hrubom národnom dôchodku (4. vlastný zdroj). Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé, od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH. V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém, pracovníci na úseku národných účtov v rámci spolupráce s odborom cenových štatistík pokračovali v prácach na projekte s tematikou parity kúpnej sily. Zároveň prebiehali práce na projektoch zameraných na zlepšenie kvality národných účtov.

5. Makroekonomické štatistiky – ich vývoj a dosiahnuté výsledky

V priebehu roka 2023 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z Národnej banky Slovenska a Ministerstva financií SR. Vzájomné diskusie sa zamerali na problematiku metodického zaznamenávania jednotlivých transakcií finančných a nefinančných účtov.

Okrem plánovaných úloh sa pracovníci na úseku národných účtov v rámci svojich možností zapájali do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín. Vzhľadom na aktualizáciu medzinárodne platných metodík v oblasti národných účtov, medzinárodne platných klasifikácií, ktoré sa pri zostavovaní národných účtov využívajú, je metodická činnosť v kontexte písomného posudzovania navrhovaných riešení mimoriadne dôležitá a zároveň náročná na ľudské zdroje a tiež tacitné znalosti expertov národných účtov.

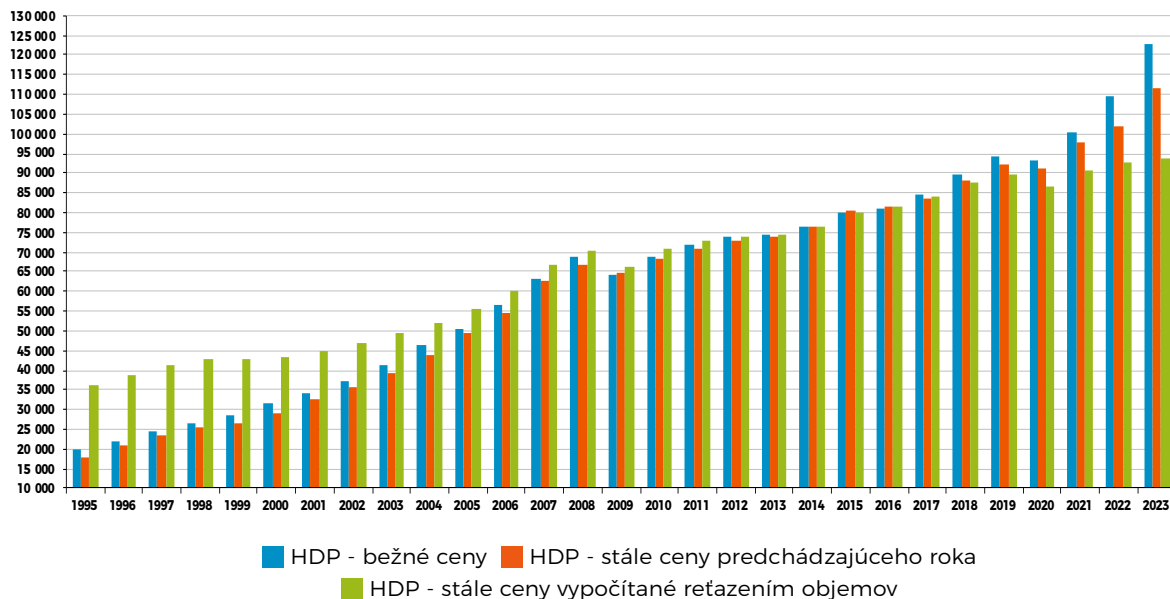
Údaje **štatistiky zahraničného obchodu** a ich aktualizácie boli v roku 2023 poskytované mesačne v súlade so stanovenými termínmi.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách (EBS), pod ktoré patrí aj štatistika zahraničného obchodu, umožňuje po legislatívnej stránke modernizáciu systému Intrastat. EBS nariadenie zároveň umožňuje väčšiu voľnosť vo využití rôznych zdrojov údajov pri zostavovaní štatistiky obchodu s tovarom v rámci EÚ a tiež v stanovení kritérií pre výber spravodajských jednotiek pre túto štatistiku. Na tomto základe bola aj na rok 2023 stanovená výška prahu oslobodenia 1 mil. eur pre vývoz aj dovoz, čím sa zásadným spôsobom znížil počet spravodajských jednotiek zisťovaní INTRASTAT-SK.

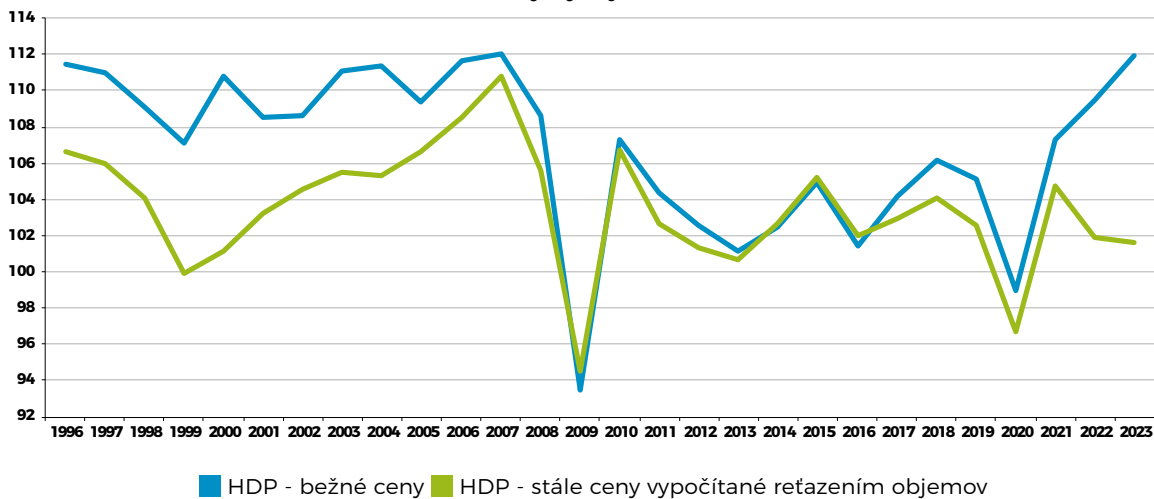
Konzultačné pracovisko pre systém Intrastat v roku 2023 poskytovalo individuálne poradenstvo spravodajským jednotkám, pričom týždenne priemerne vybavilo 150 telefonátov a emailov. Tento počet sa znížil po spustení samostatnej webovej stránky pre zisťovania INTRASTAT-SK. Rovnakou formou boli pracovníkmi krajského pracoviska v Trnave počas celého roka intenzívne overované zdrojové údaje štatistiky zahraničného obchodu.

5. Makroekonomické štatistiky - ich vývoj a dosiahnuté výsledky

HDP v mil. EUR

Medziročný vývoj HDP - index

6

Podnikové štatistiky

- 6.1 Podnikové štatistiky - smerovanie a vývoj
- 6.2 Štatistika priemyslu
- 6.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb
- 6.4 Prierezové štatistiky
- 6.5 Štatistika poľnohospodárstva
- 6.6 Cenová štatistika

6. PODNIKOVÉ ŠTATISTIKY

Počas kalendárneho roka 2023 pokračovali v jednotlivých doménach podnikových štatistík náročné práce zamerané na implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 z 27. novembra 2019 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík (EBS nariadenie). Podnikové štatistiky sa zapojili do metodických diskusií, pripomienkových konaní Eurostatu a prác zacielených na prípravu a realizáciu implementácie revidovanej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev.2.1.

6.1 Podnikové štatistiky – smerovanie a vývoj

Krátkodobé mesačné a štvrtročné štatistické informácie hodnotiace vývoj odvetví Slovenskej republiky boli poskytované Eurostatu a národným používateľom v súlade s požiadavkami EBS nariadenia a harmonogramom Kalendára prvého zverejnenia. V roku 2023 sa zavŕšilo dvojročné testovacie obdobie na implementáciu požiadaviek Eurostatu na nové technické formáty prenosu dát a nové systémove validáčné schémy prenosu, ktoré boli úspešne zvládnuté. Zároveň boli aktualizované metadátovej správy o kvalite pre používateľov a pre Eurostat zároveň s poskytnutím požadovaných indikátorov kvality za krátkodobú podnikovú štatistiku. Vyhodnocovanie kompa-

tibility s požiadavkami EBS nariadenia bolo v doméne krátkodobých štatistík realizované na základe nových kritérií úplnosti a včasnosti a Štatistický úrad Slovenskej republiky sa aj naďalej zaradil medzi členské krajiny s najvyšším stupňom kompatibility. Počas roka 2023 sme pripravili nové váhové schémy podľa štatistickej jednotky typu „činnosťná jednotka“, ktoré budú Eurostatu slúžiť na stanovenie veľkosti krajiny v EÚ agregáte.

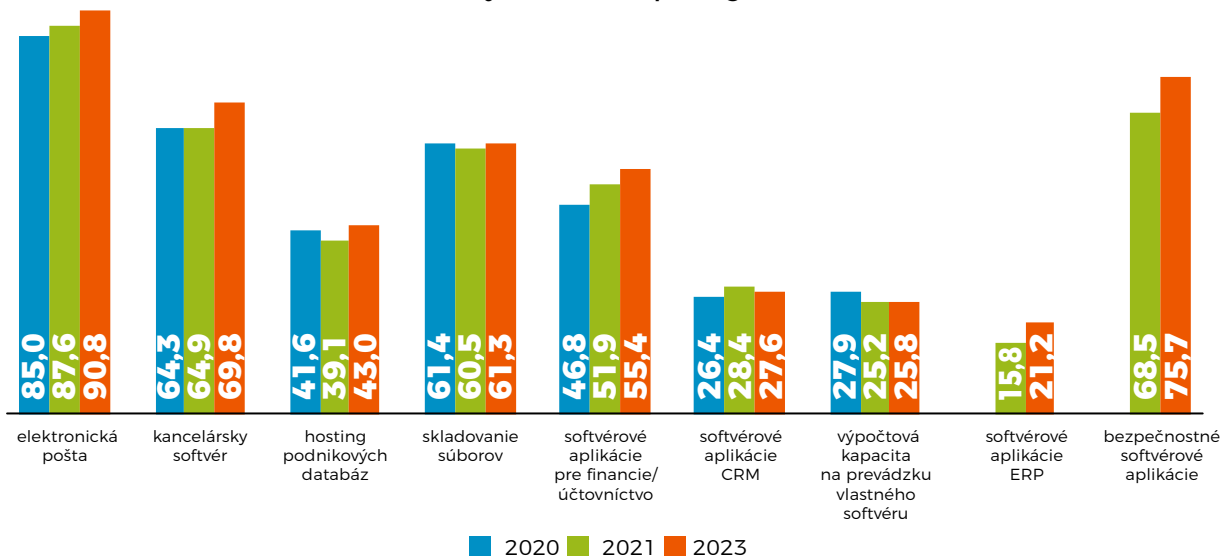
V oblasti **štrukturálnej podnikovej štatistiky** boli Eurostatu a národným používateľom za referenčný rok 2021 poskytnuté definitívne ukazovatele za sektor nefinančných a finančných korporácií a predbežné za referenčný rok 2022 v nových technických formátoch prenosu dát v SDMX-ML. Štatistický úrad Slovenskej republiky sa zameril na skvalitnenie procesu kompilácie ukazovateľov ročnej podnikovej štatistiky za finančné korporácie s cieľom pokryť všetky sektory tohto odvetvia kombináciou zdrojov dát zo štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov dát. Implementácia EBS nariadenia priniesla nové výzvy z pohľadu kompatibility poskytovaných výstupov štrukturálnej podnikovej štatistiky za krajinu s výstupmi za demografiu podnikov, ako aj v oblasti konsolidovaných podnikových údajov za krajinu, ktoré sme úspešne implementovali. V súlade s požiadavkami EBS nariadenia boli zostavené nové indikátory kvality a štruktúrované správy kvality.

Štatistické informácie o **vnútorných a vonkajších zahraničných afiláciách** za referenčný rok 2021 boli v požadovaných triedeniach poskytnuté Eurostatu. Štatistický úrad SR v rámci optimalizácie štatistických zisťovaní

pokračoval v personalizácii ročného formulára informáciami o afiliáciách z verejne dostupných zdrojov, čo predstavovalo významnú pomoc pre spravodajské jednotky pri identifikácii podnikateľských subjektov a samotnom

reportovaní požadovaných ekonomických ukazovateľov. Tak ako aj v prípade ostatných štatistických domén podnikových štatistík, zostavili sme novopožadované indikátory kvality a štruktúrované správy kvality.

Služby Cloud computing v %

6.2 Štatistika priemyslu

V štatistickej doméne priemyslu pokračovali aj v kalendárnom roku 2023 práce na zabezpečení úloh vyplývajúcich z európskej legislatívy, ako aj príprava štatistických informácií pre používateľov na národnej úrovni. K najdôležitejším patrili činnosti zamerané na prechod na nové základné obdobie rok 2021 a implementáciu činnostných jednotiek v krátkodobej štatistike v kontexte požiadavky EBS nariadenia. Od januára 2024 sa prechádza na zasielanie

štatistických výstupov Eurostatu za ukazovatele krátkodobej štatistiky – priemyselná produkcia, tržby, zamestnané osoby, odpracované hodiny a mzdy na základe nového základného roka vrátane prepočtu historických časových radov. Implementácia činnostných jednotiek do štatistických výstupov za krátkodobú štatistiku prináša homogénnejšie údaje na základe reálne vykonávaných diferencovaných činností daného podnikateľského subjektu a tým aj zvýšenie kvality poskytovaných štatistických informácií.

Ďalšie práce boli zamerané na prípravu podkladov na základe grantovej výzvy Eurostatu za oblasť štatistiky **PRODCOM**. Grantový projekt je zameraný na správne preklasifikovanie jednotlivých kódov výrobkov podľa PRODSLOV zo súčasnej platnej SK.NACE Rev. 2 do nového PRODSLOV na základe revidovanej NACE Rev 2.1 s následným prepočtom historických časových radov. Grant bol odsúhlasený Eurostatom a práce sa začínajú od 1. 1. 2024.

6.3 Štatistika stavebníctva, obchodu a služieb

Za štatistiky **stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb** boli v zmysle európskej legislatívy spracované požadované výstupy a poskytnuté Eurostatu, medzinárodným organizáciám a národným používateľom. Realizovali sa práce súvisiace s prípravou na zabezpečenie štatistických výstupov na nové základné obdobie 2021 a podľa činnostných jednotiek od roku 2024 v súlade s požiadavkou EBS nariadenia. Za oblasť bytovej výstavby sa začali práce na Štatistickom registri budov, domov a bytov, ktorého základ tvorí aplikácia pre elektronické sčítanie domov a bytov, rozšírená o získanie údajov za oblasť stavebného konania. Po prechode do produkčnej prevádzky register nahradí štvrťročné štatistické zisťovanie Štvrťročný výkaz o začiatkoch, rozostavaných a dokončených bytoch (Stav 3-04), čo prispeje k zníženiu zaťaženia.

6.4 Prierezové štatistiky

V štatistike **dopravy, informácií a komunikácie** sme venovali zvýšenú pozornosť príprave štatistických výstupov v nových prenosových formátoch pre Eurostat, ich zasielaníu v zmysle európskych nariadení a metodických usmernení. Dôležitou úlohou bola príprava prechodu týždenného zisťovania v cestnej nákladnej doprave na elektronický zber cez integrovaný štatistický informačný systém. Aj v kalendárnom roku 2023 pokračovali práce na reportovaní štatistických informácií medzinárodným organizáciám (UNECE, International Transport Forum, Dunajská komisia, International Road Federation, spoločný informačný systém EUROS-TAT-UNECE-ITF, EUROSTAT-REGIO) a národným používateľom. Bolo realizované zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v podnikoch v súlade s požiadavkami európskej legislatívy o štatistike informačnej spoločnosti.

V rámci **konjunkturálnych prieskumov** sme boli zapojení do pilotného spracovania výpočtu ukazovateľa Index hromadenia pracovnej sily. Uvedený index má v súčasnej ekonomickej situácii veľký význam a od roku 2023 je zaradený ako trvalý ukazovateľ konjunkturálnych zisťovaní za jednotlivé odvetvia.

Štatistika energetiky sa počas roka 2023 sústredila na splnenie požiadaviek na skrátenie termínov pre zasielanie ročných údajov do Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN. Boli spracované štatistické výstupy podľa požiadaviek nariadení EÚ a zabezpečený prenos údajov medzinárodným organizáciám v požadovaných termínoch. Ďalšie práce boli sústredené na prípravu prechodu zberu mesačných údajov o zemnom plyne zo Správy štátnych hmotných rezerv na Štatistický úrad SR vrátane zabezpečenia ich zasielania do Eurostatu a Medzinárodnej energetickej agentúry.

Doména štatistiky **cestovného ruchu** prišla informácie o vývoji v kalendárnom roku 2023 zverejnením štatistických informácií pre širokú verejnosť, ako aj pre účely nastavenia stratégií rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom databázového prostredia DATAcube. V mesačnej a štvrťročnej periodicite sú používateľom dostupné informácie o návštevnosti v ubytovacích zariadeniach na úrovni okresov, resp. miest či obcí, ako aj údaje v členení podľa šiestich kategórií ubytovacích zariadení, ktoré nemajú dôverný charakter. Informácie o domácom a výjazdovom cestovnom ruchu z výberového zisťovania realizovaného v domácnostiach, ako aj informácie o organizovanom cestovnom ruchu cestovnými kan-

celármi a agentúrami boli zverejnené v súlade s požiadavkami a v stanovených termínoch. V roku 2023 sme zverejnili kompozitný Satelitný účet cestovného ruchu, ktorý sumarizuje prínos sektora v ekonomike Slovenskej republiky za obdobie rokov 2013 - 2021. Bola realizovaná pravidelná ročná aktualizácia Štatistického registra ubytovacích zariadení z informácií získaných od obcí formou personalizovaného elektronického formulára, ktorým Štatistický úrad SR oslovuje všetky obce. Aktualizácia Štatistického registra ubytovacích zariadení vytvára databázu aktívnych ubytovacích zariadení, ktoré sú mesačne oslovované štatistickým zisťovaním o činnosti ubytovacích zariadení s cieľom zabezpečiť štatistické informácie o návštevnosti a kapacitách ubytovacích zariadení.

Práce realizované v štatistike **vedy, techniky a inovácií** boli zamerané na pokračovanie v harmonizácii metodiky s medzinárodnou metodikou v zmysle nových požiadaviek Eurostatu. V zmysle požiadaviek nariadenia EÚ bolo realizované zisťovanie, spracované výstupy aj správy o kvalite za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja v jednotnej integrovanej štruktúre metadát. Spolupracovali sme s Eurostatom a členskými štátmi EÚ na príprave metodického manuálu pre štatistiku výskumu a vývoja, ktorý bol publikovaný

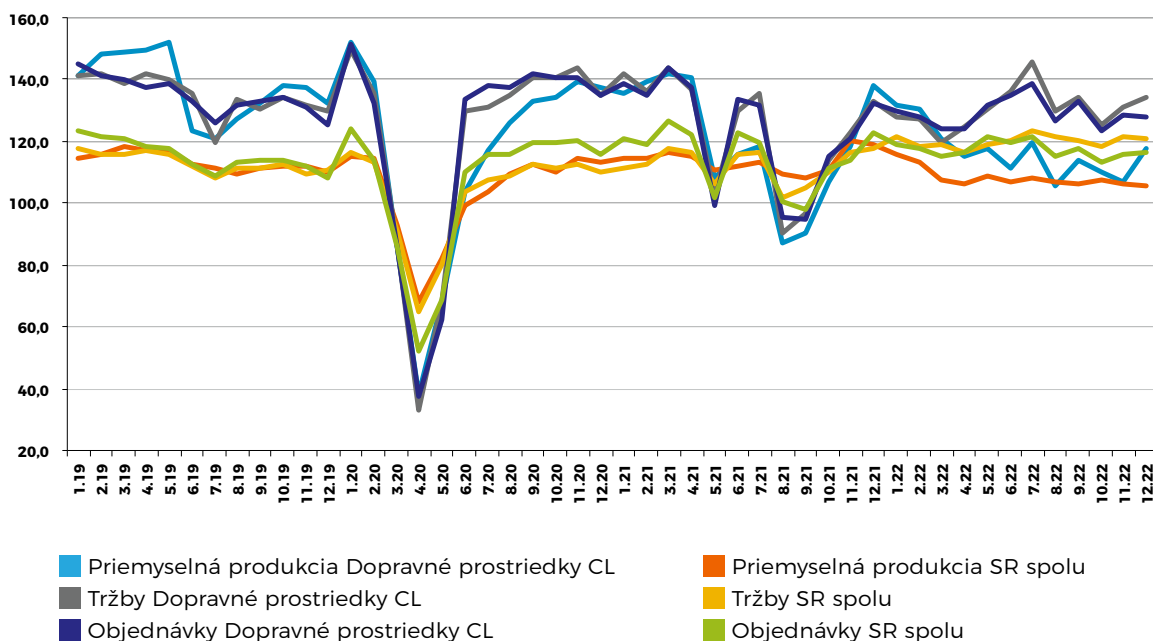
6. Podnikové štatistiky | 6.4 Prierezové štatistiky

na stránke Eurostatu v decembri 2023. V oblasti štatistiky inovácií bolo zabezpečené štatistické zisťovanie Inov 1-92 2022 v rámci harmonizovaného zisťovania členských štátov EÚ (Community Innovation Survey - CIS 2022) a realizované práce zamerané na tvorbu výstupov v súlade s implementáciou nových požiadaviek Eurostatu.

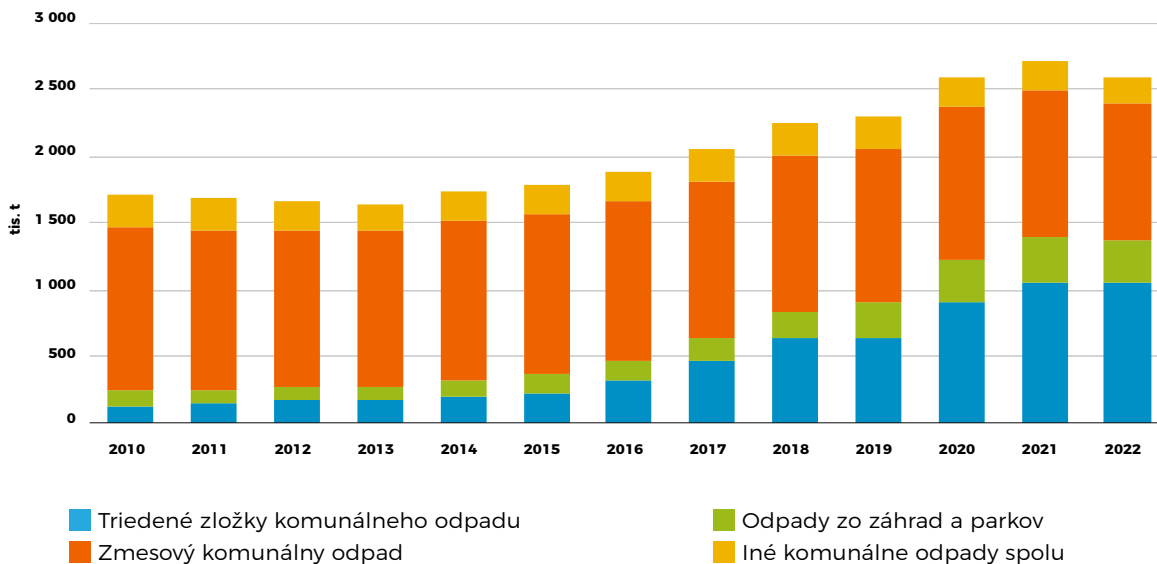
V oblasti štatistiky **životného prostredia** pokračovali činnosti zamerané na ďalšie zdoko-

naľovanie zostavovania výstupov za povinné environmentálne účty a výstupov za štatistiku odpadu. Ďalšie práce boli sústredené na prípravu rozšírených štatistických výstupov za oblasť komunálneho odpadu na úroveň obcí. V požadovanom čase bolo zabezpečené pravidelné reportovanie výstupov vrátane aktualizácií správ o kvalite na základe nariadenia o environmentálnych účtoch a nariadenia o štatistike pesticídov, ako aj za štatistiku vody a za komunálny odpad.

Vplyv vývoja dopravných prostriedkov na priemysle spolu 2019 - 2022

Vývoj a zloženie komunálneho odpadu v SR (v tis. tonách)

6.5 Štatistika poľnohospodárstva

V roku 2023 sa spustil zber údajov v rámci **Integrovaného zisťovania fariem 2023**, ktoré nadväzuje na Poľnohospodársky cenzus fariem 2020 a súčasne pokračuje v desaťročnom cykle zberov údajov o štruktúrach fariem, vlastníckych vzťahoch, pracovnej sile, pestovaných plodinách a chovaných hospodárskych zvieratách. Špecifikom pre Integrované zisťovanie fariem 2023 je zber údajov o zavlažovaní a technickom stave závlah, strojoch a zariadeniach využívaných na farmách, o spôsobe pokryvu a obrábania ornej pôdy, ako aj o skladovaní poľnohospodárskych výrobkov. Získané

údaje budú slúžiť na vytvorenie jednotného rámca na tvorbu porovnateľnej štatistiky v rámci EÚ na úrovni poľnohospodárskych podnikov. Definitívne výsledky Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR za rok 2022, zostaveného v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, boli zverejnené v decembri 2023.

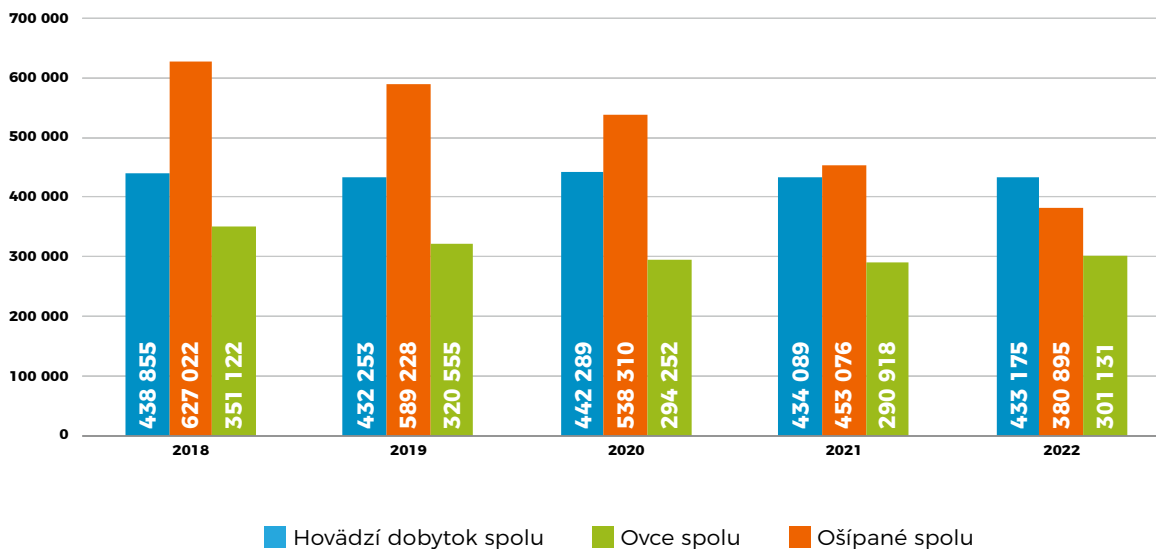
Prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2379 o štatistike poľnohospodárskych vstupov a výstupov, ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 617/2008 a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008, (ES) č. 543/2009 a (ES) č. 1185/2009 a smernica Rady 96/16/ES

6. Podnikové štatistiky | 6.5 Štatistika poľnohospodárstva

(tzv. SAIO nariadenie), významným spôsobom prispelo k procesu modernizácie poľnohospodárskych štatistík. K tomuto integrujúcemu nariadeniu boli v kalendárnom roku 2023 prijaté 4 vykonávacie nariadenia pre sektory rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, ceny v poľno-

hospodárstve, ako aj pre prípravky na ochranu rastlín. Zástupcovia Štatistického úradu SR sa aktívne podieľali na pripomienkovaní návrhov znenia vykonávacích nariadení, ktoré boli predmetom rokovania pracovných skupín pri Eurostate.

Vývoj stavov hospodárskych zvierat v SR v rokoch 2018 až 2022 (stav k 31.12.)

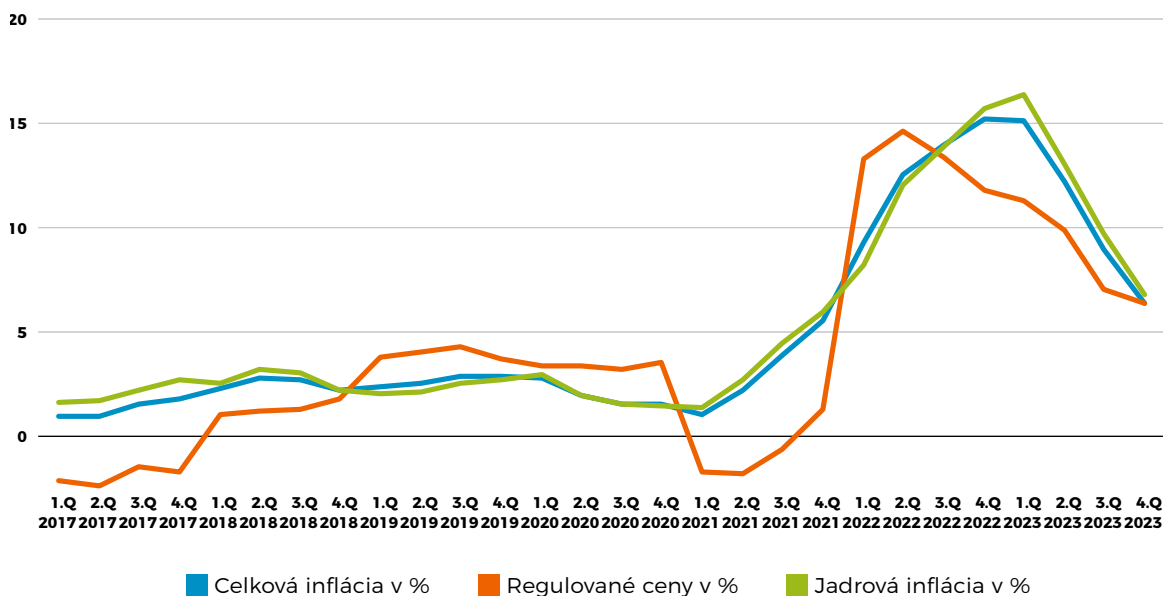

6.6 Cenová štatistika

Cenová štatistika sa v roku 2023 zamerala najmä na dokončenie revízie váhových schém zisťovania cien produkčných štatistik a prepočet časových radov na nové základné obdobie. Štatistický úrad SR pri výpočte indexu spotre-

bitelských cien využitím transakčných údajov za oblasť potravín a nealkoholických nápojov ukončil experimentálnu fázu tvorby štatistických výstupov a od 1. 1. 2024 prechádza do oficiálneho produkčného procesu. Publikovanie cien pohonných látok bolo rozšírené o látku bioLNG.

Miera inflácie v %

Sociálne štatistiky a demografia

7.1 Demografická štatistika

7.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

7.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania

7.4 Životná úroveň obyvateľstva

7. SOCIÁLNE ŠTATISTIKY A DEMOGRAFIA

7.1 Demografická štatistika

V oblasti štatistiky obyvateľstva Štatistický úrad SR zabezpečoval zber, spracovanie a šírenie demografických údajov s využitím nových inovatívnych nástrojov a metód.

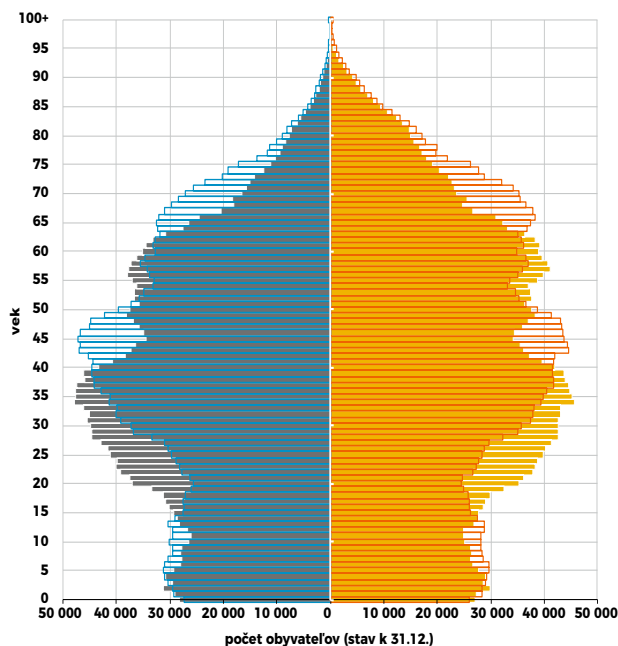
Hlavným rozvojovým cieľom v oblasti zberu údajov je elektronizácia hlásení radu OBYV o demografickom pohybe obyvateľstva (sobáše, narodenia, úmrtia, rozvody, sťahovanie), ktorá urýchli, zefektívni a skvalitní daný proces. V roku 2023 sa úspešne finalizoval proces elektronizácie zberu hlásení o narodených (OBYV 2-12), ktorý prebiehal od roku 2021. Zároveň sa v roku 2023 pripravila a kompletne realizovala elektronizácia hlásení o rozvode (OBYV 4-12). Pokračoval proces elektronizácie hlásení o úmrtí (OBYV3-12), ktorej realizácia je vzhľadom na obsah dát a rôzne rozhrania informačných systémov zainteresovaných subjektov (ŠÚ SR, MV SR, ÚDZS) časovo i technologicky najnáročnejšia.

Koncom roka 2023 sa ukončili práce na grantovom projekte Eurostatu Population – Weekly death statistics, ktorého hlavným cieľom bolo zlepšiť včasnosť a kvalitu údajov o úmrtiach.

Tento projekt bol spolufinancovaný zo zdrojov EÚ.

Spracovanie údajov prebiehalo pomocou automatizovaných postupov, pokrývalo širokú škálu operácií vykonávaných s údajmi vrátane ich sprístupnenia a v súlade s požiadavkami na ochranu osobných údajov.

Veková štruktúra obyvateľstva Slovenskej republiky, 2013 a 2022

□ muži 2022 □ ženy 2022
■ muži 2013 ■ ženy 2013

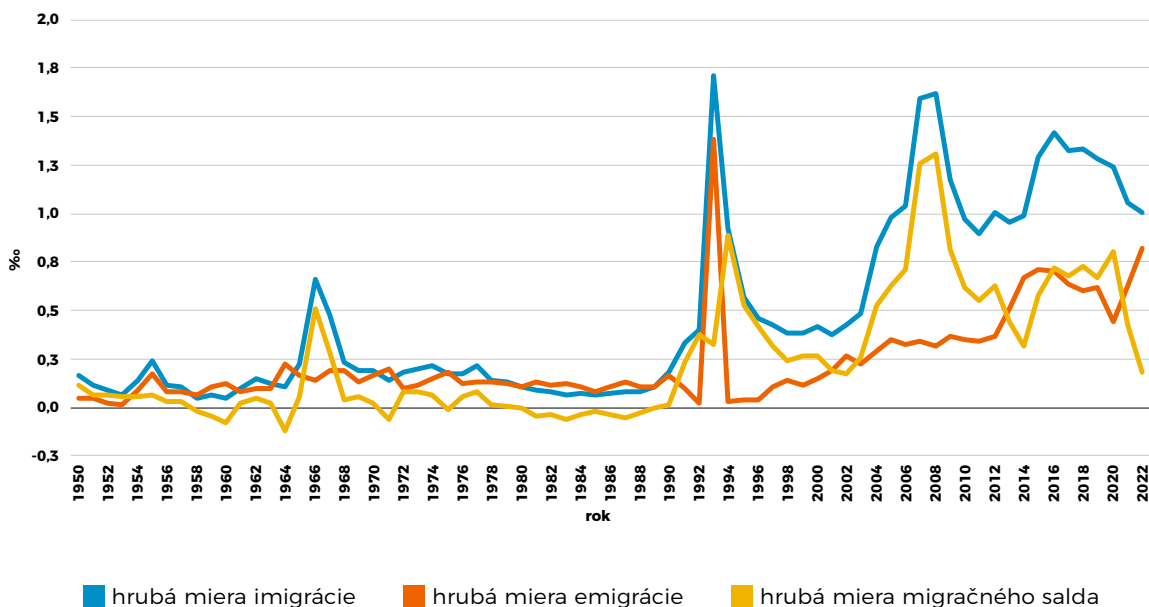
7. Sociálne štatistiky a demografia | 7.1 Demografická štatistika

V rámci diseminácie bol vývoj populácie Slovenska prezentovaný v knižných tituloch „ *Pohyb obyvateľstva 2022*“ a „*Zahraničné sťahovanie 2022*“, vydaných v edícii *My v číslach*. Obe publikácie pozostávajú z dvoch častí, časti A, ktorá sa venuje údajom za aktuálny referenčný rok 2022, a časti B, ktorá poskytuje 10-ročné časové rady.

V edícii s analytickým zameraním *Štatistika v súvislostiach* bola vydaná publikácia „*Hlavné trendy vývoja migrácie v SR*“, ktorá prezen-

tuje analýzu zahraničného a vnútorného sťahovania obyvateľstva Slovenska. Publikácia je po analýze sobášnosti (2019), pôrodnosti (2020), úmrtnosti (2021) a rozvodovosti (2022) piatou v rade analytických publikácií, ktoré sa postupne venujú jednotlivým demografickým procesom. Zameriava sa na zhodnotenie tohto demografického procesu z hľadiska minulého a súčasného vývoja. Je doplnená tabuľkami s časovými radmi údajov, vývojovými grafmi a tematickými mapami. Súčasťou analýzy je i regionálne a medzinárodné porovnanie.

Miery zahraničnej migrácie Slovenskej republiky, 1950 – 2022

7.2 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

V roku 2023 sa pokračovalo v spracovaní údajov a v diseminácii výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021).

Spracovanie údajov bolo zamerané na finalizáciu základných báz dát o domácnostiach, spracovanie časových radov s dôrazom na porovnateľnosť údajov v čase a dátové kocky pre Census Hub, nástroj na publikovanie výsledkov sčítaní krajín EÚ.

V rámci diseminácie sú produkty SODB 2021 zverejňované na stránke www.scitanie.sk. Začiatkom roku 2023 bol sprístupnený dátový produkt s názvom „Moja obec“. Ten ponúka vybrané údaje o obyvateľoch, domoch a bytoch za každú obec v Slovenskej republike. Služi najmä zamestnancom samospráv a štátnej správy na prácu a podporu rozvoja obcí, svoje využitie však nachádza aj v radoch učiteľov, študentov či iných záujemcov z laickej verejnosti.

Metodika realizácie sčítania obyvateľov umožnila kvantifikáciu ľudí bez domova; v máji 2023 boli údaje o ľuďoch bez domova zverejnené. V rovnakom čase boli zverejnené aj očakávané základné údaje o domácnostiach na Slovensku.

Osobitným produktom sú časové rady údajov. O obyvateľoch bolo zverejnených 13 ukazovateľov, pričom viac než polovica z nich má začiatok časového radu už v druhej polovici 19. storočia. Po 6 ukazovateľov bolo zverejnených za domy a za byty a 3 ukazovatele za domácnosť.

V októbri 2023 boli zverejnené rozšírené výsledky o domácnostiach. V rovnakom čase

boli diseminované aj údaje o obývanosti domov a bytov.

V priebehu roka 2023 boli vydané tri rozsiahle publikácie. Prvou je „*Národná analytická správa*“, inovatívny publikačný produkt, ktorý poskytuje komplexný pohľad na koncept SODB 2021, analýzu vývoja obyvateľov, domov a bytov, ako aj bytových a cenových domácností v čase, ako aj z regionálneho pohľadu. Osobitnú časť tvoria tematické analýzy so zameraním na druhy pobytov obyvateľov, obyvateľov v nekonvenčných obydliach, etnicitu, religiozitu, socio-ekonomický status obyvateľstva, cudzincov na Slovensku, obyvateľov žijúcich v zahraničí, ľudí bez domova, mobilitu za prácou atď. Druhou je analytická publikácia vydaná v edícii *Štatistika v súvislostiach s názvom „Rodinné správanie populácie Slovenska“*, ktorá ponúka aktuálne charakteristiky rodinného správania slovenskej populácie, vývoj rodinných štruktúr od roku 1961, ako aj predpoklady budúceho vývoja rodinného správania populácie SR. Publikácia obsahuje aj kapitolu, v ktorej sú detailne charakterizované rodinné štruktúry k 1. januáru 2021 z hľadiska typov a vo vzťahu k národnosti, náboženskému vyznaniu, štátnemu občianstvu, vzdelaniu a zamestnaniu s využitím sofistikovane spracovaných dátových výstupov. Svojím zameraním je podnetom pre odborníkov z rôznych oblastí k hľadaniu príčinných súvislostí stavu spoločnosti. V závere roka bola vydaná tretia publikácia, a to *Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2021*. Táto obsahuje detailné informácie o obciach, častiach obcí a o základných sídelných jednotkách získané zo SODB 2021. Vzhľadom na jej elektronickú podobu prináša nové možnosti prístupu k dátam a interakcie a zároveň nadväzuje na hodnotu a tradíciu minulých tlačených publikácií.

Prierezové štatistiky

V roku 2023 sa v rámci prierezových oblastí, ako sú štatistika kultúry a štatistika kriminality, pokračovalo v spolupráci s príslušnými rezortmi. Gestori týchto štatistík sa zúčastňovali na domácich i medzinárodných stretnutiach, koordinovali vzájomnú spoluprácu a plnenie zmluvných záväzkov i džentlmenských dohôd.

Časopis Slovenská štatistika a demografia

Pre vedecký časopis Slovenská štatistika a demografia bol rok 2023 už 33. ročníkom vydávania. V štyroch číslach (január, apríl, júl, október) bolo publikovaných 11 vedeckých článkov a 10 príspevkov informatívneho charakteru. Monotematické číslo 3/2023 bolo venované téme, ktorá priťahuje čoraz väčší záujem štatistických úradov – novým štatistikám a novým zdrojom údajov. Tematicky zamerané bolo aj druhé číslo, ktorého články analyzovali dáta získané sčítaním obyvateľov, domov a bytov 2021.

Redakcia sleduje aktuálne demografické a štatistické témy a príležitosť dostávajú aj noví autori prezentujúci výsledky svojej práce. Záver roka 2023 priniesol časopisu aj významnú zmenu, ktorou je nadviazanie spolupráce pri jeho vydávaní so Slovenskou štatistickou a demografickou spoločnosťou.

Všetky čísla časopisu sú dostupné na webovej stránke časopisu i na stránke Štatistického úradu SR a tlačená podoba čísiel je k dispozícii v úradnej knižnici a v Infoservise.

7.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania

Hlavným zámerom štatistiky práce bolo zabezpečiť dostupnosť aktuálnych informácií o vývoji zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivity. Súbežne s monitorovaním zamestnávania osôb v organizáciách prostredníctvom podnikového výkazníctva bol dopyt po personálnych kapacitách na pracovnom trhu sledovaný aj cez tvorbu voľných pracovných miest podľa metodiky Európskeho štatistického systému.

Ponuka ľudských zdrojov bola meraná cez štvrtročné medzinárodné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach. Zisťovanie bolo v roku 2023 rozšírené pre potreby EÚ o modul zameraný na dôchodok a účasť na trhu práce. Cieľom modulu bolo získať informácie o odchode ľudí z aktívneho pracovného života, adaptácii populácie na dôchodkový vek, motivácii pre zotrvanie v práci napriek poberaniu dôchodku, dôvodoch opätovného návratu do práce a pod. Tieto informácie pomáhajú porozumieť zmenám pri začatí poberania starobného dôchodku z hľadiska pracovného trhu.

Prioritnou úlohou štatistiky nákladov práce bolo zostavenie oficiálnej priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR a reálnej mzdy v jednotlivých štvrtrokoch podľa rôznych triedení organizácií so zameraním najmä na ich ekonomickú činnosť, územnú pôsobnosť a počet zamestnancov. Výpočet priemerného zárobku v SR bol pre potreby EÚ rozšírený v štvrtročnej periodicite aj o konštrukciu indexov nákladov práce, v ktorých boli okrem vyplatených

7. Sociálne štatistiky a demografia | 7.3 Ukazovatele štatistiky práce a vzdelávania

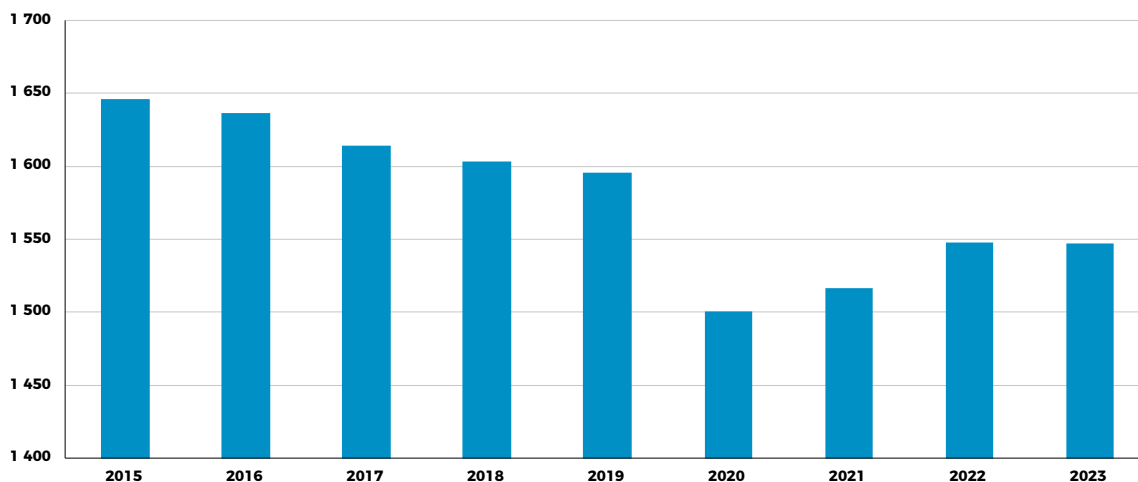
mzdových prostriedkov zahrnuté aj nepriame výdavky na zamestnávanie. Indexy nákladov práce boli tiež očisťované o vplyv sezóny a pracovných dní.

Uvedené krátkodobé ukazovatele poskytovali rýchle a pružné informácie o vývoji odmeňovania za prácu. Na ročnej báze boli doplnené z výsledkov výberového zisťovania o štruktúre miezd zamestnancov o podrobnejšie údaje o zložkách mzdy, hrubej a čistej mzde, mediáne miezd, zárobkoch podľa veku, vzdelania a zamestnania, rodových rozdieloch v odmeňovaní a o zastúpení zamestnancov v mzdových pásmach. „Pracoviskovou“ metódou boli spracované štatistické údaje o vývoji odmeňovania na úrovni krajov a okresov. Zverejnené

informácie o zárobkoch zamestnancov boli na základe výsledkov výberového zisťovania o úplných nákladoch práce doplnené ročne aj o údaje o ďalších finančných prostriedkoch, ktoré zamestnávateľia vynaložili na svojich zamestnancov.

V **štatistike vzdelávania** boli spracované výsledky výberového zisťovania o vzdelávaní dospelých AES 2022, ktoré bolo realizované v zmysle platnej legislatívy EÚ. Po validácii zo strany Eurostatu boli výstupy zaradené do databázy medzinárodne porovnateľných údajov v rámci EÚ. K štatistickým údajom bola vypracovaná aj správa o kvalite, ktorú schválil Eurostat. Vybrané informácie boli vystavené v elektronickej databáze úradu.

Vývoj priemerného počtu odpracovaných hodín zamestnanca právnického subjektu v SR v rokoch 2015 - 2023

7.4 Životná úroveň obyvateľstva

V rámci **štatistiky životnej úrovne obyvateľstva** je jedným z hlavných zdrojov údajov o životnej úrovni obyvateľstva výberové zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC – EU Statistics on Income and Living Conditions). Toto rozsiahle výberové zisťovanie je okrem iného aj zdrojom pre viacero SDG indikátorov v oblasti kvality života, keďže výsledky poskytujú údaje o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach obyvateľstva SR. Údaje z tohto zisťovania boli v roku 2023 diseminované v DATAcube. a v publikáciách EU SILC 2022 – Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia a publikácii Kvalita života obyvateľov SR. V publikácii Kvalita života obyvateľov SR sú údaje spracované zo špeciálneho modulu „Kvalita života“, ktorý bol súčasťou zisťovania EU SILC 2022, a sú porovnávané s rokmi 2015 a 2018. Dáta tak zachytávajú napr. aj vplyvy pandémie COVID – 19 na spoločnosť.

Celkový obraz o súkromných hospodáriaciach domácnostiach v Slovenskej republike údajmi dotvára výberové zisťovanie Rodinných účtov. Zisťovanie Rodinných účtov poskytuje údaje nielen o príjmoch domácností, ale aj o ich výdavkoch, spotrebe a zložení. Údaje z tohto zisťovania sa zbierajú počas celého roka a ich šírenie bolo zabezpečené prostredníctvom publikácie Výdavky súkromných domácností v SR 2022, ako aj prostredníctvom tabuliek v DATAcube. Vzhľadom na atraktivitu a výnimočnosť týchto jedinečných údajov sú obe zisťovania často žiadané používateľmi v podobe anonymizovaných mikroúdajov na vedecké a výskumné účely.

Okrem výberových zisťovaní sa životná úroveň obyvateľstva sleduje aj pomocou administra-

tívnych zdrojov. V rámci štatistiky zdravia a sociálnej ochrany sú každoročne zbierané a spracovávané údaje týkajúce sa výdavkov na zdravotnú starostlivosť za SR (Systém zdravotných účtov). Tieto údaje sú okrem iného poskytnuté Eurostatu, Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a Svetovej zdravotníckej organizácii (WHO) v rámci spoločného dotazníka. Publikované údaje slúžia na porovnanie výdavkov na zdravotníctvo nielen v rámci Európskej únie, ale aj krajín OECD a WHO. Štatistický úrad SR sa zaoberá aj štatistikou nevýdavkových údajov zdravotnej starostlivosti (údaje z oblasti ambulantnej a lôžkovej starostlivosti, spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek, údaje o sieti zdravotníckych zariadení v SR a o zdravotnom stave) a štatistikou pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz (EODS). Z dôvodu monitorovania vývoja sociálnej ochrany v členských štátoch EÚ Európska komisia vyžaduje dostupnosť k aktuálnym a podrobným údajom a informáciám o systémoch, súčasnom stave a rozvoji sociálnej ochrany v členských štátoch. Jedným zo základných nástrojov štatistického sledovania sociálnej ochrany je **Európsky systém integrovanej štatistiky sociálnej ochrany** (metodika ESSPROS).

Prístup k informačno-komunikačným technológiám, hlavne informácie o využívaní internetu na úrovni domácností a ich členov, je zisťovaný výberovým **zisťovaním o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a u jednotlivcov (IKT)**. Výsledky zo zisťovania IKT 2023 boli zverejnené koncom decembra na internetovej stránke vo forme publikácie Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach 2023.

8

Volebná štatistika

8. VOLEBNÁ ŠTATISTIKA

Úlohy v roku 2023

Do volebného roka 2023 vstúpil Štatistický úrad SR intenzívne, a to prípravou a sumarizáciou hlasovania v referende o zmene Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sa konalo 21. januára. Ďalšou prioritou minulého roka boli dvoje doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali 25. marca a 9. septembra 2023. Uplynulý rok sa predovšetkým niesol v znamení priprav a sumarizácie predčasných parlamentných volieb, ktoré sa konali 30. septembra.

Počas celého roka 2023 sa Štatistický úrad SR snažil nadviazať na úspešné zavedenie povinnosti elektronického odosielania údajov zápisníc volebných komisií do praxe pri spojených voľbách v roku 2022.

Záver roka patril vyhodnoteniu procesov sumarizácie volieb a referenda a počiatočným prípravám nielen na voľby prezidenta Slovenskej republiky, ale aj na voľby do Európskeho parlamentu.

Referendum o zmene Ústavy Slovenskej republiky

Na základe petície občanov prijatej 24. augusta 2022 prezidentka Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. 362/2022 Z. z. zo dňa 4. novembra 2022 vyhlásila referendum o zmene ústavy.

Referendum sa konalo 21. januára 2023 a k volebným urnám prišlo 27,25 % oprávnených voličov. Referendum tak bolo neplatné, keďže sa na ňom nezúčastnila nadpolovičná väčšina oprávnených voličov. Z voličov, ktorí sa na hlasovaní zúčastnili, sa 97,51 % vyslovilo za zmenu ústavy.

Súhrnné výsledky hlasovania v referende za kraje – Počet voličov a účasť

Kraj	Počet volebných okrskov	Počet zapísaných voličov	Počet zúčastnených voličov	Účasť voličov v %
Bratislavský kraj	519	574 516	122 480	21,31
Trnavský kraj	480	463 371	113 083	24,40
Trenčiansky kraj	622	473 511	170 799	36,07
Nitriansky kraj	741	554 621	150 714	27,17
Žilinský kraj	687	556 433	187 448	33,68
Banskobystrický kraj	885	505 858	147 004	29,06
Prešovský kraj	1 000	631 587	164 439	26,03
Košický kraj	826	617 593	137 169	22,21
Zahraničie	1	75	62	82,66
SR	5 761	4 377 565	1 193 198	27,25

Referendum prinieslo ďalší krok v oblasti elektronizácie volebných procesov. Pokyn na ukončenie činnosti okrskových volebných komisií sa po prvýkrát vydával elektronicky prostredníctvom Integrovaného volebného informačného systému (IVIS), ktorý slúži na sumarizáciu výsledkov hlasovania.

Doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí

25. 3. 2023 sa na základe rozhodnutí predsedu Národnej rady SR č. 384/2022 Z. z. a č. 475/2022 Z. z. konali doplňujúce voľby do orgánov samosprávy obcí. Celkovo v 54 ob-

ciach si voliči volili svojich zástupcov na komunálnej úrovni. Zvolených bolo 20 starostov a 94 poslancov obecného zastupiteľstva. Volebná účasť dosiahla 27,43 %.

Druhé doplňujúce komunálne voľby v minulom roku sa konali 9. septembra, a to na základe rozhodnutí predsedu Národnej rady SR č. 138/2023 Z. z. a č. 206/2023 Z. z. Hlasovanie prebehlo v 28 obciach, pričom sa na ňom zúčastnilo 42,58 % oprávnených voličov. V 13 obciach bolo zvolených celkovo 26 poslancov obecného zastupiteľstva a v 18 obciach si občania vybrali nového starostu.

Počet obcí, v ktorých sa konali doplňujúce komunálne voľby v jednotlivých krajoch v roku 2023

Kraj	Marec 2023			September 2023		
	Počet obcí, v ktorých sa konali voľby	Počet obcí, v ktorých bolo zvolené zastupiteľstvo	Počet obcí, v ktorých bol zvolený starosta	Počet obcí, v ktorých sa konali voľby	Počet obcí, v ktorých bolo zvolené zastupiteľstvo	Počet obcí, v ktorých bol zvolený starosta
Bratislavský kraj	2	2	0	1	1	0
Trnavský kraj	4	4	0	1	0	1
Trenčiansky kraj	5	5	0	4	2	3
Nitriansky kraj	8	4	5	3	2	2
Žilinský kraj	13	9	5	5	5	0
Banskobystrický kraj	7	6	1	7	2	6
Prešovský kraj	12	7	9	4	1	3
Košický kraj	3	3	0	3	0	3
SR	54	40	20	28	13	18

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

30. septembra 2023 sa na základe rozhodnutia predsedu Národnej rady SR č. 204/2023 Z. z. konali predčasné parlamentné voľby. Do volieb podalo kandidátnu listinu 24 politických strán, politických hnutí a 1 koalícia.

Na voľbách sa zúčastnilo 3 007 123 voličov, čo predstavuje účasť 68,51 %. Najvyššia účasť bola v okrese Senec (77,28 %), najnižšia v okrese Revúca (52,96 %). Do parlamentu sa dostalo 6 strán a 1 koalícia.

Vo voľbách do Národnej rady SR sa prvýkrát v praxi uplatnila novela volebného zákona, ktorou sa presúva spracovanie voľby poštou z obcí na osobitné okrsky. Táto legislatívna zmena si vyžiadala aj úpravy v systéme IVIS a vytvorenie odborného sumarizačného útvaru pre okresnú volebnú komisiu pre voľbu poštou.

Štatistický úrad SR v prvej polovici roka 2023 sfinalizoval prípravu systému IVIS do upravenej podoby podľa konceptu odosielania a potvrdzovania údajov zápisníc elektronicky bez nutnosti fyzického doručovania podľa vzoru z predchádzajúcich volieb.

V rámci príprav na spracovanie výsledkov hlasovania Oddelenie volieb opäť pripravilo vzdelávací portál eKurzy pre členov a zapisovateľov okrskových volebných komisií a členov odborných sumarizačných útvarov. Portál obsahoval školiace materiály – príručky, postupy a videonávody k práci v systéme IVIS. Spracovanie výsledkov volieb bolo náročné aj z metodického hľadiska, keďže volebné zápisnice obsahovali množstvo príloh k údajom o preferenčnom hlasovaní pre kandidátov jednotlivých politických subjektov. Zamestnanci Štatistického úradu SR sa podieľali na organizácii stoviek školení pre okrskové volebné komisie a intenzívne komunikovali s jednotlivými obcami počas prípravy na spracovanie volieb.

Okreskové volebné komisie mali aj tentoraz možnosť vyskúšať si v predstihu prácu v systéme IVIS a takisto sa zúčastniť na skúškach spracovania.

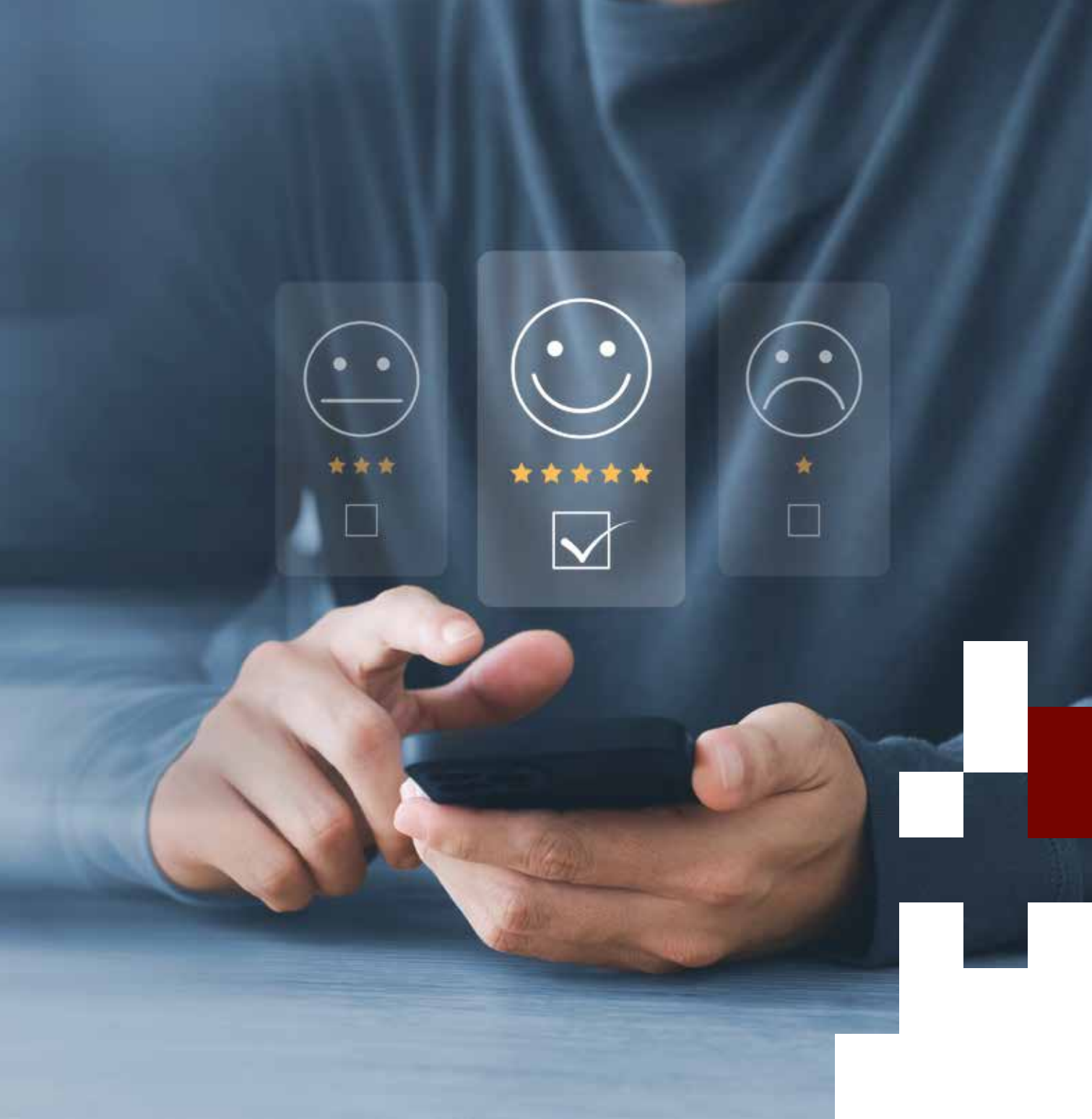
Pre voľby do Národnej rady SR vytvoril Štatistický úrad SR pre štátnu komisiu a okresné volebné komisie celkovo 50 odborných sumarizačných útvarov, v ktorých pracovalo 737 členov. Pracovníci ŠÚ SR, ktorí sú členmi Odborného sumarizačného útvaru Štátnej komisie pre voľby a financovanie politických strán, poskytovali počas volebnej noci metodickú a technickú podporu odborným sumarizačným útvarom jednotlivých volebných komisií pri ich činnosti.

Súhrnné výsledky hlasovania vo voľbách do NR SR za kraje – Počet voličov a účasť

Kraj	Počet volebných okrskov	Počet zapísaných voličov	Počet zúčastnených voličov	Účasť voličov v %
Bratislavský kraj	587	570 456	424 802	74,46
Trnavský kraj	530	463 067	313 979	67,80
Trenčiansky kraj	646	467 471	338 924	72,50
Nitriansky kraj	747	549 779	363 905	66,19
Žilinský kraj	716	551 349	402 501	73,00
Banskobystrický kraj	908	500 280	322 090	64,38
Prešovský kraj	1 007	619 348	412 955	66,67
Košický kraj	855	607 392	369 188	60,78
Cudzina	18	59 730	58 779	98,40
SR	6 014	4 388 872	3 007 123	68,51

Výsledky referenda, doplňujúcich komunálnych volieb aj volieb do Národnej rady SR zve-

rejňuje Štatistický úrad SR na svojich stránkach <https://volby.statistics.sk/>.

A semi-transparent card with a neutral face icon (a circle with two dots for eyes and a straight line for a mouth). Below the icon are three yellow stars and a white square checkbox.

A semi-transparent card with a happy face icon (a circle with two dots for eyes and a wide, curved smile). Below the icon are five yellow stars and a white square checkbox with a checkmark.

A semi-transparent card with a sad face icon (a circle with two dots for eyes and a downward-curving mouth). Below the icon is one yellow star and a white square checkbox.

9

Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

9.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia

9.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

9.3 Spokojnosť zákazníkov

9. ORIENTUJEME SA NA POUŽÍVATEĽA ŠTATISTICKÝCH INFORMÁCIÍ

V rámci činností zameraných na disemináciu a komunikáciu Štatistický úrad SR pokračoval v plnení akčných programov stanovených v strategických cieľoch úradu. Aktivity realizované v súlade so schváleným Marketingovým plánom Štatistického úradu SR na rok 2023 boli zamerané na čo najlepšie uspokojovanie požiadaviek a očakávaní používateľov štatistických informácií. Pre zvýšenie štatistickej gramotnosti mladej generácie úrad po druhýkrát organizoval Európsku súťaž v štatistike v slovenských podmienkach.

9.1 Produktové portfólio, jeho diseminácia a komunikácia

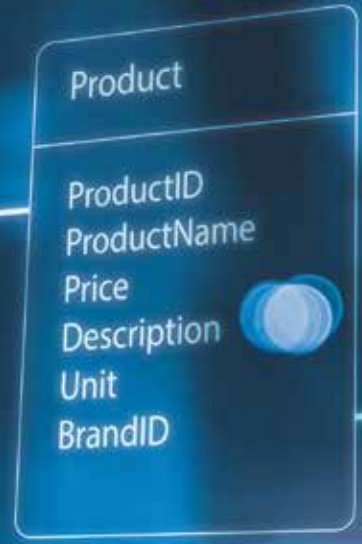
V roku 2023 úrad pokračoval vo zvyšovaní podielu produktov s pridanou hodnotou, rozširoval výstupy s vylepšenou znalostnou interpretáciou a ďalej rozvíjal dynamické formy prezentácie štatistických údajov. V rámci orientácie na používateľa sa diseminačné a komunikačné aktivity realizovali aj prostredníctvom sociálnych sietí.

V priebehu roka Štatistický úrad SR pravidelne aktualizoval a rozširoval obsah informácií na svojom internetovom portáli. **Internetový portál** úradu zaznamenal návštevnosť **1 287 857** pou-

žívateľov, ktorí si pozreli celkovo 5 542 023 stránok. Používatelia sa zaujímali najmä o makroekonomické, cenové a odvetvové štatistiky a tiež databázu DATAcube. Návštevníci portálu si zobrazili spolu 10,8 milióna stránok na všetkých webových sídlach Štatistického úradu SR, čo predstavuje nárast o 3,5 % oproti roku 2022. Najvýznamnejšie podiely na zobrazených stránkach mal webový portál úradu – 51,4 % a stránka Voľby s aktuálnymi výsledkami – 21,7 %.

Zvýšil sa záujem o databázu **DATAcube.**, ktorú v roku 2023 navštívilo 230 990 používateľov (medziročný nárast o 3,3 %). Používatelia uskutočnili 311 648 relácií a celkový počet zobrazených dátových kociek bol 1 292 009. Najviac zobrazovaných kociek v databáze DATAcube. bolo v štatistických oblastiach obyvateľstvo, spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistik, národné účty a práca. V priebehu roka 2023 bolo vytvorených **114 nových dátových kociek**. Štatistický úrad SR je lídrom v publikovaní otvorených dát štátnej správy, v roku 2023 **publikoval viac ako 900 datasetov**.

Počas roka 2023 úrad zverejnil **272 informatívnych správ**, ktoré predstavujú pridanú textovú hodnotu k zverejňovaným údajom. Dôraznejšie sa začalo budovať vzájomné prepojenie medzi súvisiacimi produktmi, a to medzi publikáciami, verejnou bázou dát a informatívnymi správami, čím sa u používateľov prehĺbuje komplexnejší a ucelenejší súhrn informácií a lepšia orientácia v príslušnej téme. Vo vybraných informatívnych správach boli zakomponované vizualizačné prvky – grafy, mapy a krátke videá. Do 23 informatívnych správ boli pridané alebo rozšírené prvky s pridanou hodnotou (informačný box, statické alebo dynamické grafy,

obsahové titulky a perexy). Celkovo 174 informatívnych správ (64 %) obsahovalo zakomponované nové prvky, ktoré zvyšovali pridanú hodnotu správ, čo predstavovalo medziročný rast o takmer 14 %.

Publikačnú činnosť úrad zabezpečoval v súlade s Edičným plánom na rok 2023. Spolu bolo vydaných 44 publikácií vrátane 7 publikácií pripravených mimo edičného programu, ku ktorým patrili aj tituly „Slovenská republika a ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030“ a „Inflation in the Visegrad Group“. Pokračovalo sa v rozširovaní prepojenia publikácií s verejnou bázou dát, celkovo 21 publikácií obsahovalo interaktívne prepojenia priamo do zdrojových údajov v databáze DATAcube. Rok 2023 bol aj 33. ročníkom vydania vedeckého časopisu Slovenská štatistika a demografia, v ktorom boli publikované vedecké a informatívne články. Všetky

publikácie boli zverejnené v Katalógu publikácií na internetovom portáli úradu.

Štatistický úrad SR zverejňuje na svojom portáli vlastné aj európske **digitálne produkty**. V rámci nich publikáciu **Štatistická ročenka hlavného mesta SR Bratislavy 2023** doplnil o digitálny produkt **Informačný panel mesta Bratislavy**, ktorý zobrazuje vybrané kľúčové ukazovatele formou interaktívnych grafov. Táto publikácia a takisto **Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2023** boli obohatené o **vedomostný kvíz**, ktorý ponúka zábavným spôsobom rozšírenie štatistických znalostí.

Úrad pokračoval v zostavovaní newslettera, distribuovaného vybraným adresátom, v ktorom informoval o vydaných publikáciách úradu, aktuálne zverejnených informatívnych správach a nových dátových kockách v databáze DATAcube.

9. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

I 9.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

Spolu bolo zaslaných **22 vydaní newslettera**, z toho 7 bolo pripravených nad rámec plánu.

Dôležitým komunikačným kanálom pre produkty a aktivity úradu boli **sociálne siete**. Úrad aktívne komunikoval aktualizácie zverejňovaných ukazovateľov na sociálnych sieťach Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn a YouTube. V súhrne bolo zverejnených 1 648 príspevkov, priemerne mesačne bolo na všetkých sieťach publikovaných 135 príspevkov. Najdynamickejšie sa rozvíjala komunikácia na sieti Instagram, kde bolo mesačne publikovaných 13 až 40 príspevkov. Na sociálnych sieťach sa okrem príspevkov začala aktívnejšia komunikácia aj prostredníctvom formátov REELS a STORIES (Facebook a Instagram). V priebehu roka 2023 Štatistický úrad SR vytvoril 39 videí k viacerým témam, ktoré zverejnil na vyššie uvedených sociálnych sieťach.

9.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

V rámci marketingových aktivít úrad zabezpečoval poskytovanie súborov údajov **pre národné a medzinárodné organizácie** na základe ich požiadaviek. V súlade s plánovaným portfóliom produktov na rok 2023 úrad spracoval a poskytol **511 produktov** z rôznych štatistických oblastí, a to vo forme preddefinovaných tabuliek, súborov údajov a dotazníkov. Z domácich odberateľov to bola predovšetkým Národná banka Slovenska (40 %), ďalej ústredné orgány štátnej správy. Z produktov pravidelne poskytovaných medzinárodným organizáciám najvyšší podiel tvorili súbory pre Eurostat (80 %).

Štatistický úrad SR sa v školskom roku 2023/2024 opäť zapojil do **organizácie Európskej súťaže v štatistike**. Online súťaž určená pre žiakov a učiteľov stredných škôl sa uskutočnila v spolupráci s Eurostatom pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Cieľom aktivity bolo naučiť mladú generáciu používať štatistické údaje, orientovať sa v nich a správne ich interpretovať. Súťaž dala pedagógom možnosť využívať nové formy výučby štatistiky. Celkovo sa prihlásilo viac ako **1 200 stredoškôľakov zo 129 gymnázií a stredných odborných škôl**. Oproti prvému ročníku súťaže prekvapil nárast počtu škôl až o 50 % a súťažiacich tímov o viac ako 43 %. Vysoký záujem o tento alternatívny, netradičný formát rozvíjania štatistickej gramotnosti potvrdil atraktivitu súťaže pre slovenských stredoškôľakov a pedagógov.

9. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

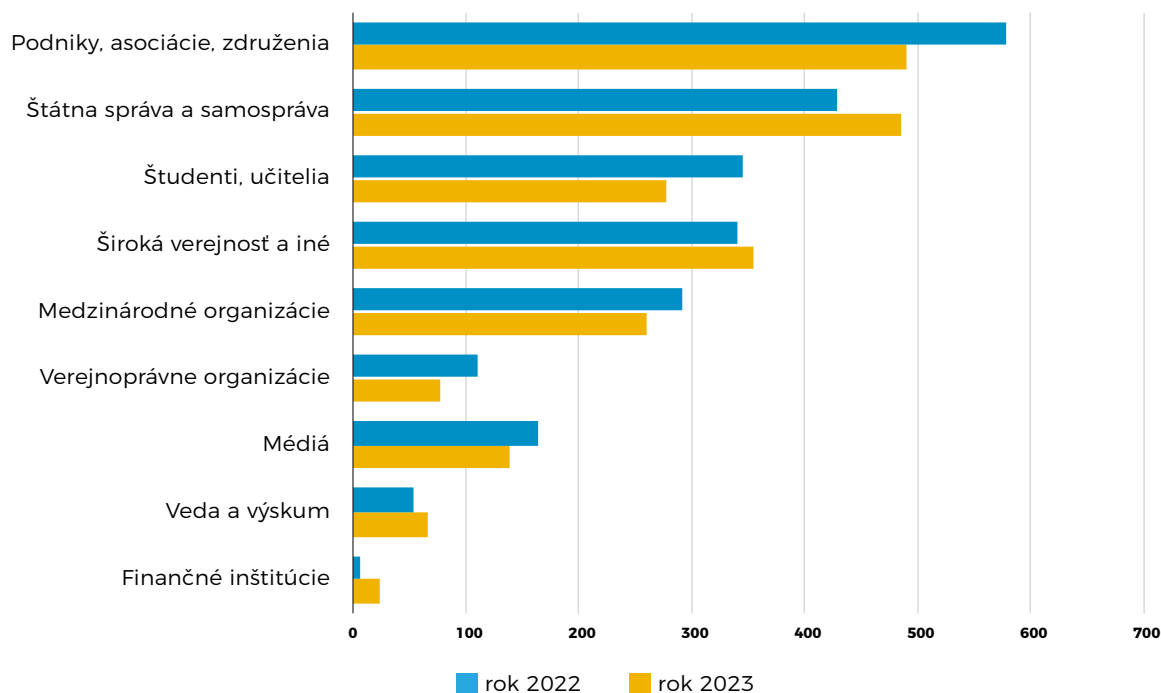
I 9.2 Marketingové aktivity Štatistického úradu SR

V roku 2023 úrad ďalej zabezpečoval aktivity zamerané na poznanie a **rozšírenie znalostí** svojich zákazníkov v oblasti štatistiky a **na zistenie ich očakávaní**. Odborné útvary v ústredí a na pracoviskách v krajoch organizovali takmer **70 stretnutí** formou seminárov, pracovných stretnutí, školení a konzultácií pre rôzne skupiny zákazníkov **pre takmer 2 000** existujúcich a potenciálnych **používateľov štatistiky**.

Útvary poskytovania informácií v ústredí a na pracoviskách v krajoch vybavili v roku 2023 spolu **2 174** požiadaviek na štatistické informácie

z rôznych tematických okruhov. Z toho bolo 88 % od domácich a 12 % od zahraničných používateľov. Najviac požiadaviek uplatnili zástupcovia podnikov, asociácií, združení a odborov (22,6 %). Títo používatelia sa zaujímali najmä o cenové a finančné štatistiky, demografické, sociálne a makroekonomické štatistiky. Ďalej to boli používatelia zo štátnej správy a samosprávy (22,3 %), ktorí žiadali väčšinou demografické, sociálne štatistiky a viacstranné štatistiky. Široká verejnosť (16,3 %), študenti a učitelia (12,8 %), ako aj medzinárodné a zahraničné organizácie (12 %) sa zaujímali najviac o demografické, sociálne a odvetvové štatistiky.

Záujem o štatistické informácie podľa skupín zákazníkov, ústredie a kraje

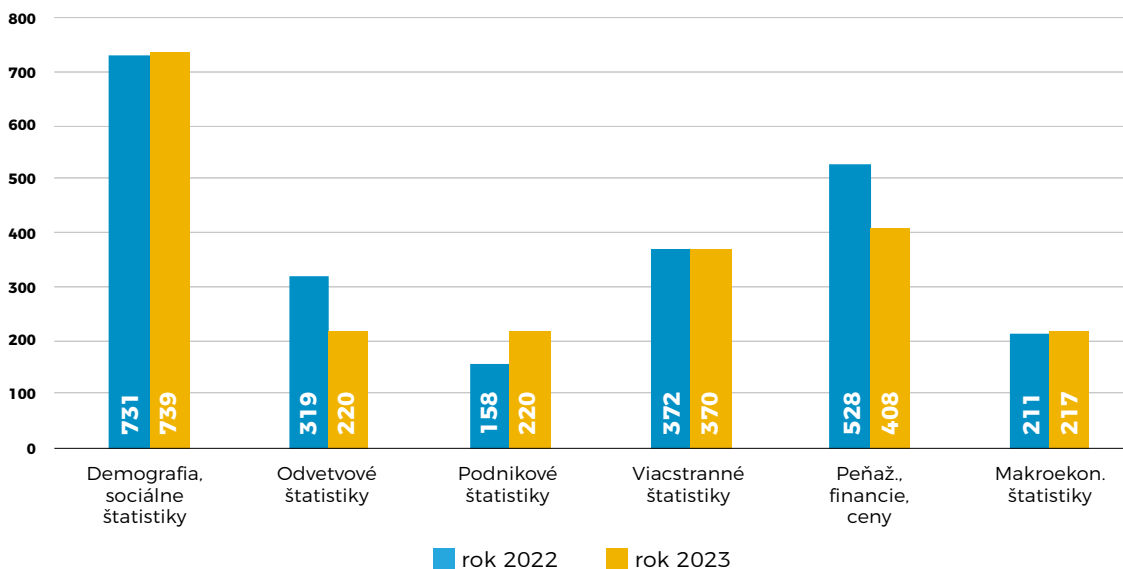
9. Orientujeme sa na používateľa štatistických informácií

I 9.3 Spokojnosť zákazníkov

Takmer štvrtinu (24,5 %) všetkých žiadostí tvorili náročnejšie požiadavky vyžadujúce spracovanie v odborných útvaroch úradu. Najviac požiadaviek bolo vybavených v januári a v marci po zverejnení hlavných štatistických ukazovateľov za

predchádzajúci rok. Najmenší záujem o informácie bol v decembri. Pre inštitúcie z vedeckej a akademickej obce úrad zabezpečoval poskytovanie dôverných štatistických údajov na vedecké účely, celkovo bolo uzatvorených **16 zmlúv**.

Počet vybavených požiadaviek v ústredí a krajoch podľa tematických okruhov

9.3 Spokojnosť zákazníkov

Permanentným cieľom úradu je zvyšovanie hodnoty inštitúcie pre zainteresované strany a jej uznanie na národnej a medzinárodnej úrovni. Plnenie tohto cieľa úrad monitoruje pomocou ukazovateľa dôveryhodnosť Štatistického úradu SR. V roku 2023 úrad realizoval **prieskum dôveryhodnosti a miery využívania poskytovaných informácií** prostredníctvom externej nezávislej agentúry FOCUS, Centrum pre sociálnu a mar-

ketingovú analýzu. Prieskum sa uskutočnil v dňoch 6. – 13. septembra 2023 na reprezentatívnej vzorke 1 001 obyvateľov SR vo veku od 18 rokov. Podľa výsledkov prieskumu dôveru Štatistickému úradu SR vyjadrilo 60 % opýtaných. Súčasťou prieskumu bolo aj zistenie dôveryhodnosti Štatistického úradu SR v porovnaní s ďalšími 11 ústrednými štátnymi inštitúciami. Štatistický úrad SR sa v pomyselnom rebríčku umiestnil na **4. mieste**. Na rovnakej pozícii bol úrad aj v predchádzajúcom prieskume v roku 2021.

10

**Spolupráca s Inštitútom
informatiky a štatistiky**

10. SPOLUPRÁCA S INŠTITÚTOM INFORMATIKY A ŠTATISTIKY

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov. V roku 2023 riešil INFOSTAT 26 výskumno-vývojových úloh, pozostávajúcich zo 70 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

• metodické riešenia:

- metodické prístupy analýzy rodinného správania prostredníctvom výsledkov sčítania obyvateľov a vitálnej štatistiky na Slovensku,
- metodické prístupy konštrukcie prierezo- vých a kohortných tabuliek plodnosti, využitia získaných údajov a ich prezentácie,
- dátové možnosti a analyticko-metodické prístupy pri výskume vnútornej a zahraničnej migrácie na Slovensku,
- metodika konštrukcie vybraných kombináčnych tabuliek života,

- rýchle odhady HDP a celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike,
- odhady údajov o spotrebe energií v domácnostiach (v štruktúre požadovanej Eurostatom) za roky 2015 až 2022,
- odhady vplyvu skrytej ekonomiky v SR na HDP v rokoch 2019 až 2021,
- odhady výšky nájomného za prenájom bytov v roku 2021,
- problematika zostavovania dvoch satelitných účtov;

• aktualizáciu a vývoj:

- vytvorenie skriptov pre napĺňanie relačnej bázy JIS ŠÚ demografickými dátami pre DATAcube.,
- realizovanie programovej aplikácie pre doplnenie a kontrolu názvov miest nad pilotným vstupným súborom a vytvorenie programovej aplikácie pre spracovanie týždennej dopravy,
- programátorské riešenia v štatistike energetiky,
- tabuľky UNIDEMO a SDMX (model zberu demografických dát pre Eurostat),
- aktualizácia programových riešení pre spracovanie konjunkturálnych prieskumov;

• výpočty a konštrukcie:

- spracovanie mesačných pohybov obyvateľstva a bilancovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS),
- implementácia kontrolných väzieb v IŠIS

- pre mesačné, štvrťročné spracovania v roku 2023 a ročné spracovania roku 2022,
- vytvorenie opory výberu poľnohospodárskych fariem v sektore domácností pre Integrované zisťovanie fariem 2023,
 - vytvorenie prevodníka štruktúry mikrodajov Poľ 20-93 do štruktúry požadovanej Eurostatom pre Integrované zisťovanie fariem 2023,
 - bilancovanie obyvateľstva podľa vzdelania do úrovne obcí aktualizáciou základného súboru z SODB 2021 z relevantných AZU za rok 2022,
 - vytvorenie metadátového modelu v prostredí IBM Cognos Framework Manager pre publikovanie vybraných demografických údajov v DATAcube. na verejnom portáli ŠÚ SR, zostavenie dlhých časových radov údajov demografických udalostí a vstupné parametre a predpoklady projekčných scenárov jednotlivých komponentov krajskej a okresnej populačnej prognózy,
 - konštrukcia kmeňovej populačnej prognózy krajov a okresov Slovenska,
 - konštrukcia vybraných kombinačných tabuliek života,
 - konštrukcia krajských a okresných tabuliek sobášnosti slobodných, rozvodovosti a plodnosti pre obdobia rokov 2001, 2011, 2021,
 - konštrukcia prierezových a kohortných tabuliek plodnosti Slovenska v roku 2023,
 - konštrukcia analytických ukazovateľov umožňujúcich hodnotiť proces vnútornej a zahraničnej migrácie na Slovensku,
 - konštrukcia analytických ukazovateľov umožňujúcich hodnotiť demografickú reprodukciu a populačné štruktúry osôb rómskej národnosti a rómskeho materinského jazyka na Slovensku z výsledkov SODB,
 - zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2021 a Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu za rok 2021;
- **analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy:**
 - kmeňová populačná prognóza krajov a okresov Slovenska,
 - analytické zhodnotenie získaných výsledkov kombinačných tabuliek života a krajských a okresných tabuliek života,
 - výsledky analýz a predikcií vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2023 (so štvrťročnou periodicitou),
 - výsledky rýchleho odhadu HDP v čase T + 30 dní a T + 45 dní po skončení referenčného štvrťroka,
 - výsledky rýchleho odhadu celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike v čase T + 45 dní po skončení referenčného štvrťroka,
 - výsledky prepočtov tabuliek dodávok a použitia (TDP),
 - výsledky symetrických input-output tabuliek (SIOT),
 - prieskum firemnej kultúry a spokojnosti zamestnancov Štatistického úradu SR;
 - **analytické výstupy:**
 - komplexná analýza populačného vývoja krajov a okresov Slovenska v kontexte konštrukcie populačnej prognózy,

10. Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

- analýza rodinného správania a jeho zmien na Slovensku a v jeho krajoch a okresoch,
- analýza objemu, smerov, časovo-priestorových zmien vnútornej a zahraničnej migrácie na Slovensku,
- analýza štrukturálnych charakteristík osôb sťahujúcich sa v rámci územia Slovenska a cez jeho hranice,
- analýza cenзовých domácností s aspoň jednou osobou rómskej národnosti/ s rómskym materinským jazykom,
- využitie „rómskeho“ EU SILC na demografickú analýzu populácie marginalizovaných rómskych komunít na Slovensku.

V rámci spolupráce s INFOSTAT-om je tiež potrebné spomenúť, že výsledkom činností a riešení vyššie uvedených úloh v roku 2023 boli viaceré analyticko-metodologické materiály/štúdie:

- *Využitie „rómskeho“ EU SILC na demografickú analýzu populácie marginalizovaných rómskych komunít na Slovensku,*
- *Analýza cenзовých domácností s aspoň jednou osobou rómskej národnosti/materinského jazyka,*
- *Analýza štrukturálnych charakteristík osôb sťahujúcich sa v rámci územia Slovenska a cez jeho hranice,*
- *Analýza objemu, smerov, časovo-priestorových zmien vnútornej a zahraničnej migrácie na Slovensku,*
- *Časová a priestorová analýza rodinného správania a jeho zmien v krajoch a okresoch Slovenska,*
- *Časová a priestorová analýza rodinného správania a jeho zmien na Slovensku,*
- *Analýza výsledkov kmeňovej populačnej prognózy krajov a okresov Slovenska.*

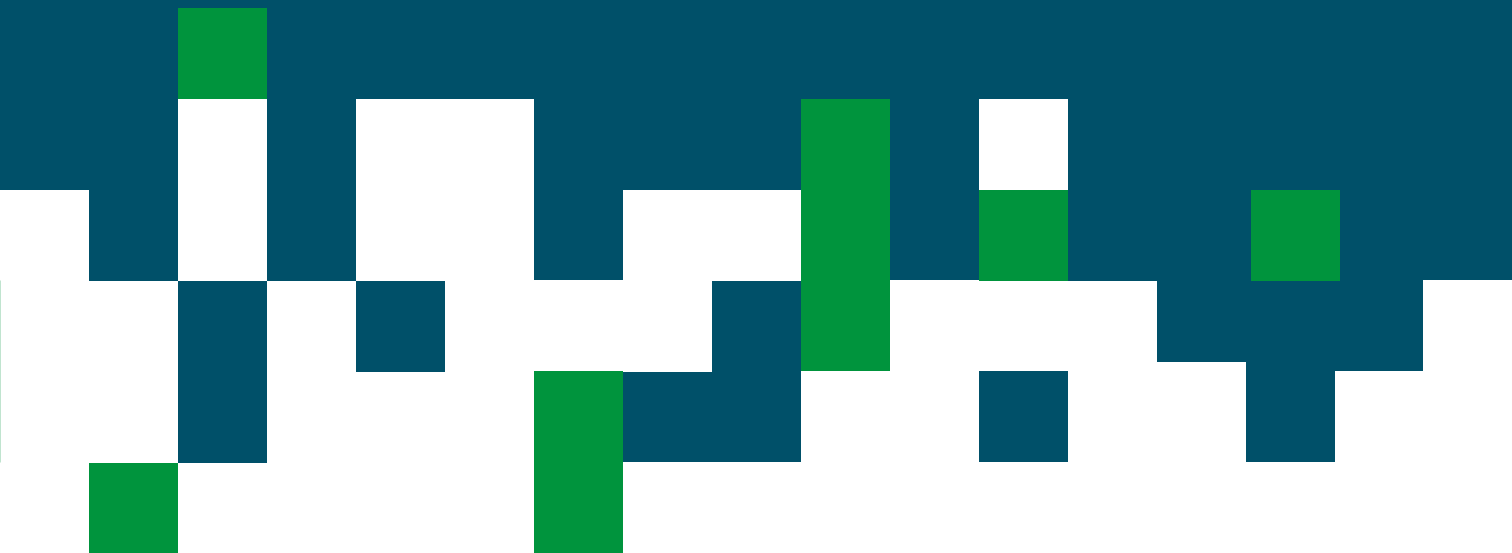
Spolupráca so ŠÚ SR a činnosť Inštitútu informatiky a štatistiky v roku 2023 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2023 a uverejnená na stránkach www.infostat.sk.

11

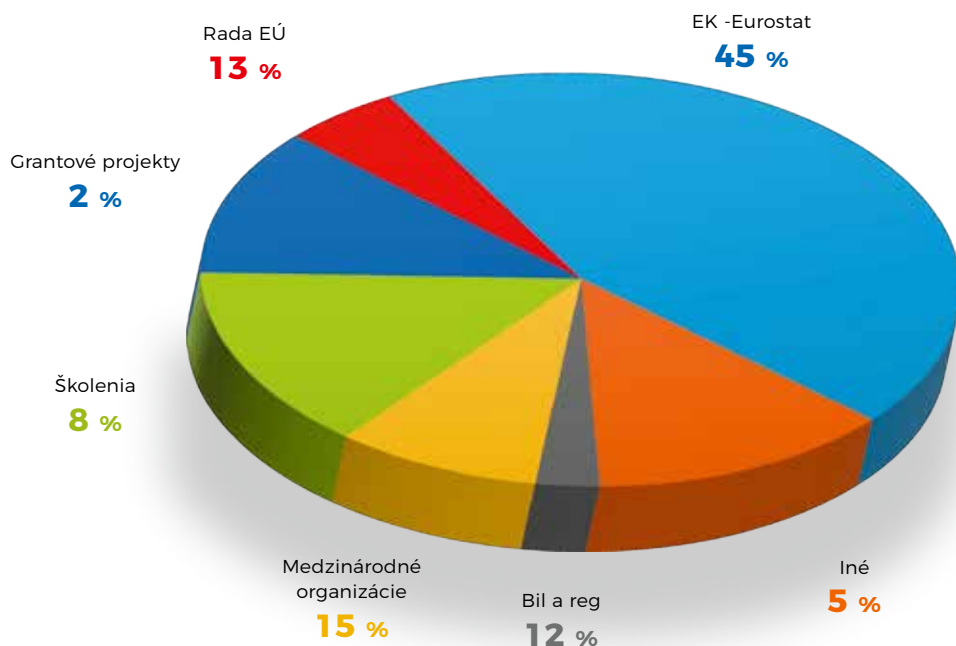
Medzinárodné aktivity

11. MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY

V roku 2023 sa už väčšina medzinárodných podujatí konala v prezenčnej forme, avšak niektoré si zachovali kombinovanú hybridnú formu a iné pokračovali len virtuálne. Celko-

vo v roku 2023 zamestnanci ŠÚ SR vycestovali na 165 ciest do zahraničia na rôzne typy podujatí, ktoré boli organizované predovšetkým inštitúciami EÚ – Európskou komisiou a Radou EÚ. Účasť na týchto podujatiach vyplýva z členstva Slovenska v EÚ a touto formou sa úrad môže aktívne podieľať na diani v EÚ, na určovaní jej priorit a na tvorbe európskej legislatívy.

Typy podujatí

V rámci **Európskeho štatistického systému (EŠS)** pôsobili zamestnanci úradu najmä v expertných pracovných skupinách, v tzv. task forces zameraných na užšie témy a na riadiacej úrovni v riaditeľských skupinách a riadiacich výboroch. V rámci Výboru pre Európsky štatistický systém (ESSC), ktorý je najvyšším strategickým a riadiacim orgánom EŠS, rezonovali viaceré významné témy, ako napr. rámcové nariadenie o štatistike, program inovácií, zaradenie indexu bývania vo vlastnom obydli do výpočtu Harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien, globalizácia v makroekonomických a podnikových štatistikách, postavenie štatistických úradov v novovznikajúcom digitálnom prostredí, modernizácia sociálnych štatistík v rámci pripravovaného nariadenia o európskej štatistike obyvateľov, domov a bytov, modernizácie podnikových štatistík trhu práce, Európske magisterské štúdium v oblasti štatistiky. K niektorým z nich predseda úradu krátko vystúpil na jednotlivých zasadnutiach Výboru pre Európsky štatistický systém.

Predseda úradu sa v uplynulom roku zúčastnil aj na troch **stretnutiach na vysokej úrovni** (High Level Meetings), ktoré organizuje úradujúce predsedníctvo v Rade EÚ spolu s Eurostatom. Vo februári sa predsedovia štatistických úradov EŠS stretli kvôli diskusii k zákonu o správe údajov (Data Governance Act), v apríli sa stretli v Štokholme, kde si vymieňali názory a skúsenosti v oblasti štatistického líderstva v novovznikajúcich digitálnych spoločnostiach a tretie stretnutie sa konalo koncom novembra v Seville na tému stratégie integrácie a interoperability pre modernizáciu oficiálnej štatistiky. Zá-

stupcovia úradu sa zúčastnili aj na konferencii na vysokej úrovni (DGINS), venovanej téme oficiálnej štatistiky vo vznikajúcich dátových ekosystémoch: príležitosti a výzvy v kontexte klimatických zmien a energetickej krízy.

Príslušní zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach PS Rady pre štatistiku a podieľali sa tak na procese prijímania dôležitých **legislatívnych právnych aktov** z oblasti štatistiky počas švédskeho a španielskeho predsedníctva. V štádiu triológov boli koncom roka 2023 dve nariadenia: nariadenie o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (EEEEA) a nariadenie o európskej štatistike obyvateľov, domov a bytov (ESOP) a zároveň sa podarilo dosiahnuť dohodu o kompromisnom texte v prípade nariadenia o podnikovej štatistike trhu práce (LMB) a návrhu nariadenia o európskej štatistike.

V oblasti **medzinárodnej spolupráce** pôsobí ŠÚ SR najmä ako člen EHK OSN, Štatistickej komisie OSN a Výboru pre štatistiku a štatistickú politiku OECD. Vecne príslušní experti úradu sa zúčastňujú na zasadnutiach pracovných skupín a participujú aj na zasiedaní údajov do databáz a vyplňaní monotematických dotazníkov na účely týchto organizácií. Predseda úradu sa zúčastnil na zasadnutí Štatistickej komisie OSN vo februári v New Yorku, zasadnutí Výboru pre štatistiku a štatistickú politiku OECD (CSSP) a Konferencii európskych štatistikov (CES) koncom júna v Paríži, ale aj na týždňovej konferencii Medzinárodného štatistického inštitútu (ISI) v júli v Kanade.

11. Medzinárodné aktivity

Na regionálnej úrovni pokračovalo slovenské predsedníctvo **vo Vyšehradskej skupine** do júna 2023. Aktivity v rámci slovenského predsedníctva vo V4 v oblasti štatistiky boli schválené na stretnutí predsedov štatistických úradov V4, ktoré sa uskutočnilo na pôde ŠÚ SR v novembri 2022. Partnerstvo medzi štatistickými úradmi V4 sa počas slovenského predsedníctva zameralo najmä na zdieľanie informácií o používaných postupoch a metódikách, širšiu výmenu údajov a nastavenie efektívnej spolupráce aj po skončení slovenského predsedníctva V4 v oblasti modernizácie štatistiky spotrebiteľských cien, nových výziev po ukončení Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a využívanie geopriestorových informácií pre zostavovanie oficiálnych štatistík. Za účasti príslušných expertov zo štatistických úradov V4 sa na pôde ŠÚ SR konali v marci a v apríli dva workshopy a jeden virtuálnou formou v júni. Bola vydaná spoločná publikácia venovaná národným ukazovateľom krajín V4, ktoré sa týkali inflácie.

Oddelenie európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce pôsobilo aj v roku 2023 ako **ústredný kontaktný bod** pre ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, ako aj EÚ a medzinárodné inštitúcie a ostatné štatistické úrady, pokiaľ išlo o požiadavky týkajúce sa európskych záležitostí a medzinárodnej agendy.

V rámci technickej asistencie Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR požiadalo o poskytnutie expertnej predstupuovej pomoci v oblasti štatistiky pre Moldavsko. V septembri sa uskutočnila 1. expertná misia („kick-off meeting“) v Kišiňove zameraná

na zdieľanie expertných skúseností SR v oblasti Európskej integrácie na témy intelektuálneho vlastníctva a štatistiky za účasti vedúcej oddelenia európskych záležitostí za Štatistický úrad SR, podpredsedu Úradu priemyselného vlastníctva SR a zástupcu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Na expertných rokovaní sa účastníci dohodli, že v ďalšej etape bude zdieľanie skúseností pre moldavské inštitúcie v oblasti duševného vlastníctva a štatistiky prebiehať formou virtuálnych stretnutí a poskytovania odborných materiálov na diaľku, ako aj vypracovaním akčného plánu.

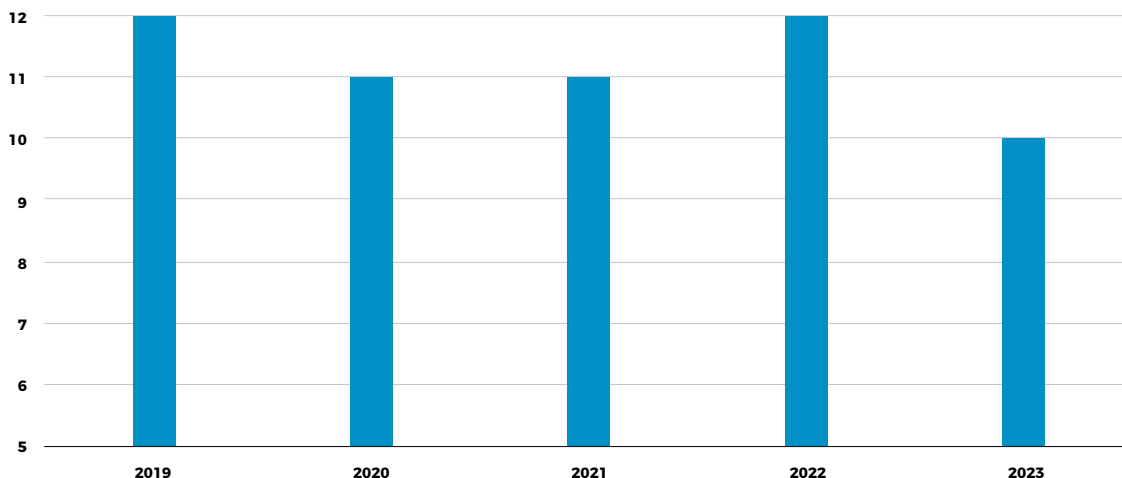
V septembri sa na podnet predsedu úradu konala dvojdňová **bilaterálna návšteva predsedu rakúskeho štatistického úradu** spolu s viacerými expertmi v oblasti štatistiky. Išlo o výmenu skúseností v oblasti strategického manažmentu, diseminácie, digitalizácie a modernizácie vnútorných procesov, budovania kapacít a spolupráce s univerzitami.

V závere roka sa na **pozvanie predsedu gréckeho štatistického úradu** zúčastnili predseda úradu spolu s expertom zo sekcie sociálnych štatistík a demografie na konferencii pri príležitosti vydania príručky o posilnení zberu a spracovania špecifických údajov o deťoch v pohybe. V rámci tejto problematiky sa predseda úradu aktívne zúčastnil na panelovej diskusii. Okrem samotnej konferencie boli súčasťou zahraničnej pracovnej cesty aj stretnutia predsedu úradu s predsedom gréckeho štatistického úradu a neformálne pracovné raňajky s veľvyslankyňou SR v Grécku, spojené s krátkou prehliadkou Atén.

Veľkou výzvou bolo aj úspešné zrealizovanie **partnerského hodnotenia EŠS, tzv. „peer review“**, pri ktorom medzinárodné oddelenie koordinovalo celý proces a komunikáciu s hodnotiacim tímom, zabezpečovalo rozsiahle preklady všetkých dokumentov, ale zorganizovalo aj návštevu hodnotiaceho tímu na pôde úradu v júni 2023.

V rámci **grantových projektov** spolufinancovaných zo zdrojov EÚ začal úrad v roku 2023 implementovať 10 nových projektov. Ich cieľom je budovanie novej štatistickej infraštruktúry. Pokračovala aj implementácia európskych projektov z predchádzajúcich rokov; v priebehu roka úrad celkovo realizoval 24 takýchto projektov.

Počet nových grantových projektov za rok 2023

12

L'udské zdroje

12.1 Personalistika

12.2 Vzdelávanie

12.3 Sociálna starostlivosť

12. ĽUDSKÉ ZDROJE

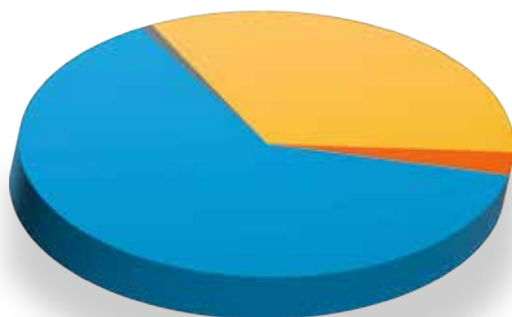
12.1 Personalistika

V štátnom rozpočte pre kapitolu Štatistický úrad SR bol pre rok 2023 stanovený limit počtu zamestnancov 791. Z uvedeného počtu bolo na plnenie špecifických úloh Sčítania obyvateľov, domov a bytov určených 19 miest. V roku 2023 pracovalo na Štatistickom úrade SR **746,4 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 311,2 zamestnancov a na krajských pracovis-

kách úradu (vrátane sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici) 435,2 zamestnancov. V priebehu roka 2023 boli v záujme optimalizácie činností a zvýšenia efektívnosti plnenia úloh realizované viaceré organizačné zmeny. Organizačné usporiadanie úradu najvýznamnejšie ovplyvnili zmeny, ktorých výsledkom bolo zrušenia Pracoviska ŠÚ SR v Bratislave k 31. 12. 2023 a postupný prechod činností v rámci špecializácie (štatistika za oblasť vnútorného obchodu, peňažníctva, poisťovníctva a netrhových služieb) do pôsobnosti Pracoviska ŠÚ SR v Nitre.

Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2023 znázorňujú grafy:

Vzdelanostná štruktúra

■ základné	0,0 %
■ stredné bez maturity	0,8 %
■ úplné stredné s maturitou	33,4 %
■ vysokoškolské I. stupňa	2,8 %
■ vysokoškolské II. stupňa	63,0 %

Veková štruktúra

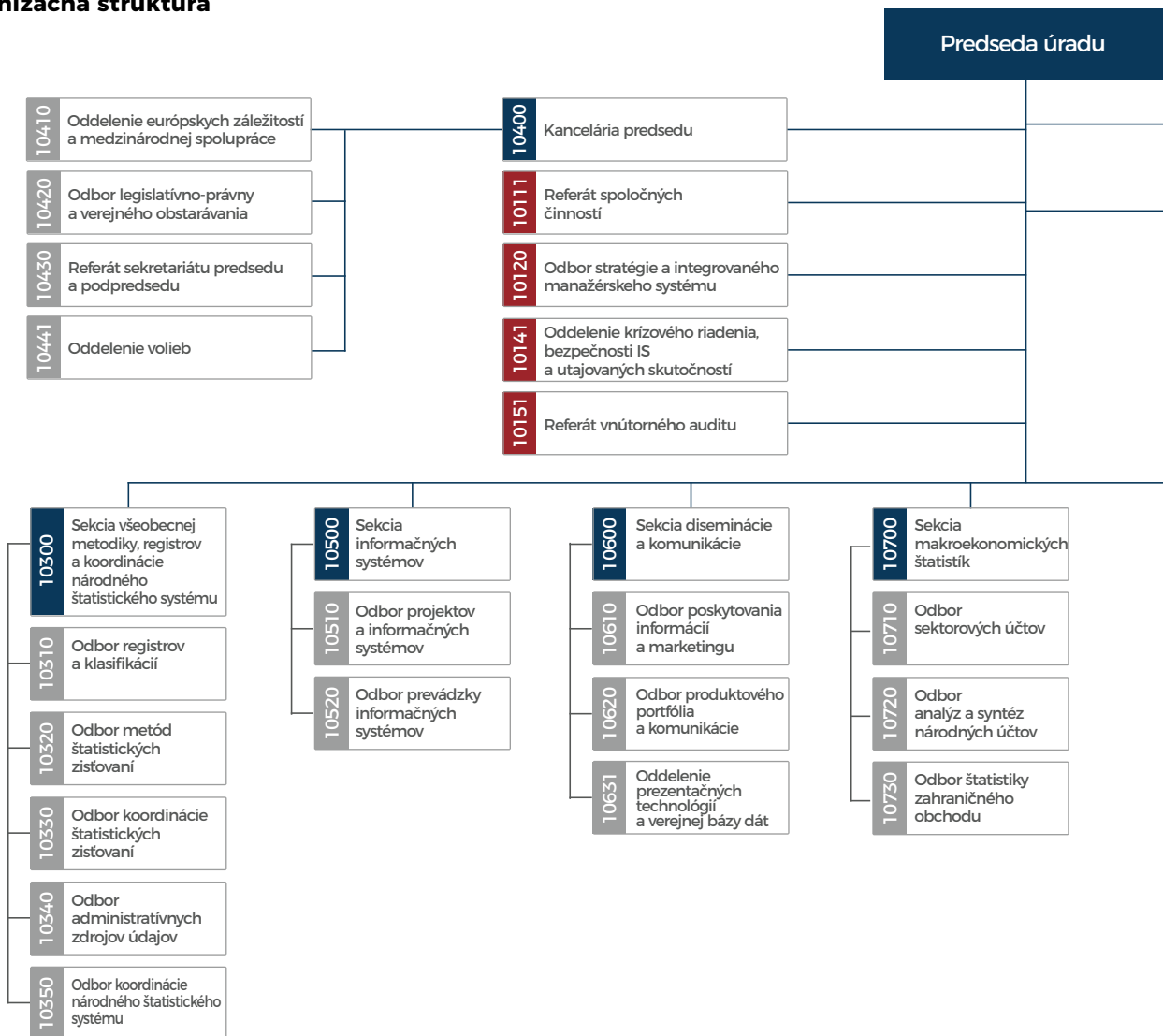
■ do 30 rokov	4,6 %
■ 31 - 40 rokov	15,5 %
■ 41 - 50 rokov	30,2 %
■ 51 - 60 rokov	29,3 %
■ nad 60 rokov	20,4 %

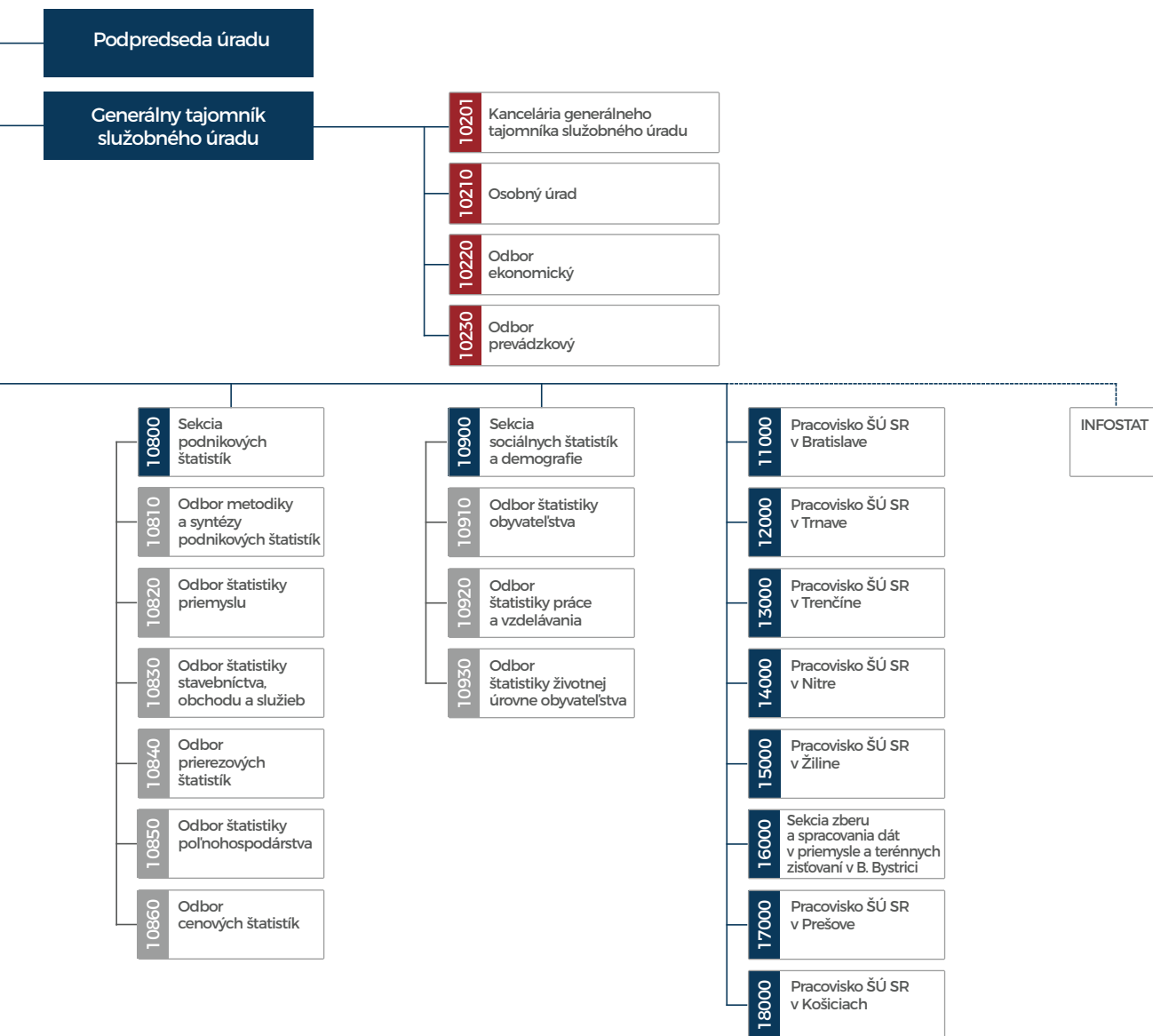

Na úrade pracovalo 76,5 % žien a 23,5 % mužov. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 131 zamestnancov, z toho bolo 70 % žien a 30 % mužov.

Na rok 2023 mal ŠÚ SR k dispozícii 15 940 605 eur rozpočtových mzdových prostriedkov (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB a voľby). Za obdobie január až december 2023 vznikla potreba 15 938 206 eur, z čoho vyplýva, že limit záväzného ukazovateľa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2023 bol dodržaný.

Organizačná štruktúra

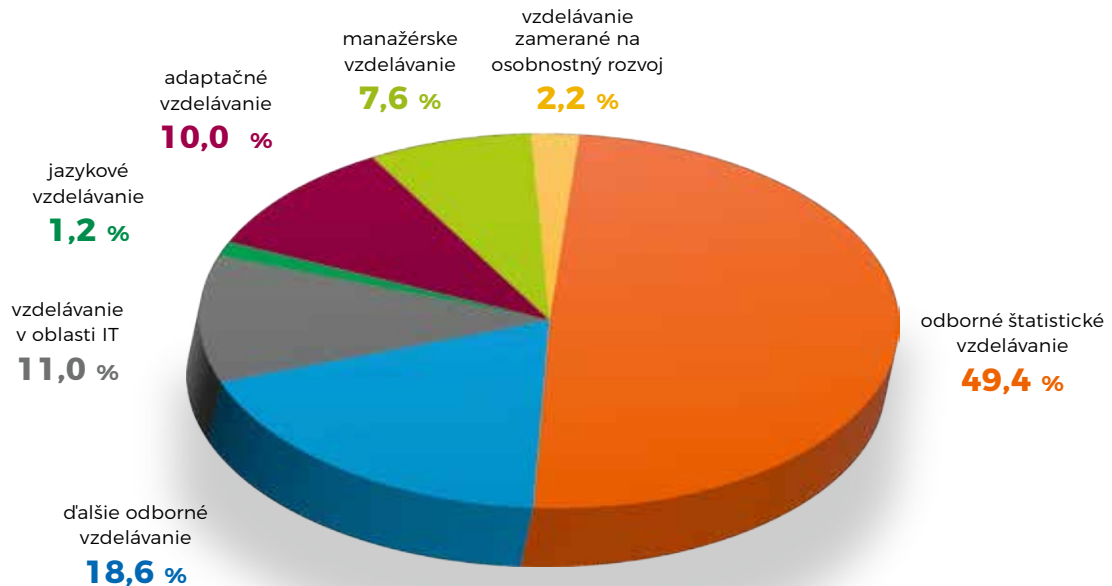

12.2 Vzdelávanie

Štatistický úrad SR kladie dôraz na budovanie znalostného kapitálu svojich zamestnancov. Základom **vzdelávania zamestnancov** úradu bol schválený Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2023. Zamestnanci sa v priebehu roka zúčastňovali na vzdelávacích podujatiach v oblastiach:

- manažérskeho vzdelávania,
- vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj,
- odborného vzdelávania,
- ďalšieho odborného vzdelávania,
- informačných technológií,
- jazykového vzdelávania,
- adaptačného vzdelávania.

Podiel jednotlivých druhov vzdelávania v roku 2023

V rámci manažérskeho vzdelávania a vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj si zamestnanci rozvíjajú predovšetkým potrebné manažérske a komunikačné spôsobilosti, ktoré priaznivo ovplyvňujú firemnú kultúru a podporujú budovanie pozitívneho imidžu úradu v externom prostredí.

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi mali zamestnanci úradu viac príležitostí na prehĺbenie zručnosti na prácu s kancelárskymi aplikáciami Microsoft – bolo zorganizovaných až 50 webinárov s certifikovaným lektorom.

Okruh naplánovaných vzdelávacích podujatí bol priebežne dopĺňaný ďalšími operatívnymi vzdelávacími aktivitami, ktoré boli zamerané najmä na zmeny v legislatívnych predpisoch a na kvalitné plnenie úloh úradu v oblasti verejného obstarávania, riadenia ľudských zdrojov, kontroly, auditu, registratúry a finančných procesov.

V oblasti **odborného vzdelávania** bolo vzdelávanie prioritne zamerané na rozvoj spôsobilostí zamestnancov súvisiacich so zabezpečením zberu, spracovania, analýzy a diseminácie štatistických informácií zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych zdrojov údajov, na plnenie úloh súvisiacich so sprístupňovaním výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, na prípravu a spracovanie výsledkov referenda a volieb do Národnej rady SR. V závere roka sa začali aj školenia na prípravu a spracovanie výsledkov volieb prezidenta SR v roku 2024.

Na 31 zahraničných vzdelávacích podujatiach (medzinárodné online kurzy, webináre, online workshopy, videokonferencie) sa zúčastnilo celkom 48 účastníkov úradu. Podujatia organizovali medzinárodné organizácie ako Eurostat, OSN a zahraničné štatistické úrady. Účasť zamestnancov na týchto podujatiach pomáha prehĺbovať ich odborné znalosti, zručnosti a spôsobilosti. Pri niektorých zahraničných podujatiach boli využívané aj online formy, ktoré umožňujú vyšší počet účastníkov a sú zároveň ekonomicky výhodnejšie ako podujatia realizované prezenčnou formou. Významnou súčasťou odborného vzdelávania boli opäť medzinárodné kurzy v rámci programu **European Statistical Training Programme**. Na 22 kurzoch programu sa zúčastnilo 30 zamestnancov úradu.

V oblasti jazykovej prípravy sa niekoľko zamestnancov zúčastnilo na online tréningoch anglického jazyka, ktoré boli zamerané na používanie odbornej anglickej terminológie v legislatívnych predpisoch a na zdokonalenie komunikačnej úrovne. Pre vybranú skupinu zamestnancov sa realizoval niekoľkodňový intenzívny kurz anglického jazyka. Uskutočnil sa aj jeden interný kurz na zdokonalenie sa v správnom používaní slovenského jazyka vo verejnej sfére.

V roku 2023 sa spolu uskutočnilo **721 vzdelávacích aktivít**, na ktorých sa zúčastnilo **5 537 účastníkov**. V roku 2023 úrad vynaložil na vzdelávanie finančné prostriedky v celkovej sume **45 118 eur**.

12.3 Sociálna starostlivosť

V rámci sociálnej starostlivosti o zamestnancov úrad použil finančné prostriedky v celkovej výške 818 480 eur. Príspevok na stravovanie zamestnancov tvoril 681 063 eur, príspevok na dopravu do zamestnania a späť 40 757 eur, peňažné dary zamestnancom pri príležitosti životných, pracovných jubileí, odchodu do dô-

chodku, ocenení Darca krvi, príspevok na športové a kultúrne aktivity zamestnancov a tiež sociálna výpomoc v zložitých životných situáciách 23 795 eur, príspevok na rekreáciu 69 850 eur a príspevok na športovú činnosť dieťaťa 3 015 eur. Okrem toho počas roka 2023 úrad prispieval zamestnancom na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 2 % z objemu zúčtovaného platu zamestnanca.

13

**Informačné systémy a informačno-
komunikačné technológie**

13. INFORMAČNÉ SYSTÉMY A INFORMAČNO- KOMUNIKAČNÉ TECHNOLÓGIE

Nové systémy, nové implementácie

V rámci napĺňania strategických cieľov Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS) Štatistický úrad SR sa zameriava na zvyšovanie spokojnosti so službami, zvyšovanie podielu elektronickej komunikácie, zjednodušovanie služieb a zavádzanie opatrení pre zjednodušovanie a odbyrokratizovanie záťaže občanov a podnikateľov. Tak ako iné inštitúcie aj Štatistický úrad SR prechádza digitálnou a dátovou transformáciou a v plnom rozsahu využíva možnosti digitálnych technológií a výmeny údajov. Prioritou sa stala aj realizácia projektov na zvyšovanie pridanej hodnoty nasadených systémov a optimalizovanie nákladov na prevádzku IT systémov s potrebným posilňovaním ľudských zdrojov, zvyšovaním úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti na minimalizovanie bezpečnostných incidentov a možných vplyvov.

Štatistický úrad SR realizuje zber štatistických údajov elektronickou formou, ktorá postupne zvyšuje návratnosť a kvalitu dát aj vďaka predvypĺňaniu údajov a kontrolám implementovaných v elektronických formulároch. Štatis-

tický úrad SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS) www.slovensko.sk. V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ) ŠÚ SR naďalej rozširuje množstvo využívaných administratívnych zdrojov, ktoré nahrádzajú údaje získavané pôvodne od SJ alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ zavádzaním nových technológií. Tu sa v rámci dokončenia národného projektu Jednotného informačného systému štatistických údajov pripravil koncept nahrávania predpripravených údajov cez Modul preberania údajov z ERP systémov, čo SJ umožní rýchlejšie a jednoduchšie odoslanie údajov z ich finančných systémov a zároveň ušetrí čas na práce manuálne zadávanie týchto údajov. Momentálne sa v oblasti nových technológií realizujú dva projekty, ktoré by mohli po úspešnom otestovaní nahradiť klasické zbery od SJ, prípadne by sa špeciovali výstupy, ktoré by mali poskytnúť presnejšie dáta a odhady smerovania.

Štatistický úrad SR sa v rámci plnenia úloh ustanovených zákonom podieľa na aplikácii zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu. Zákon o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní a odhaľovaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Jeho hlavným cieľom je zabraňovať tzv. „praniu špinavých peňazí“. V súlade s ustanoveniami uvedeného zákona, ktoré na-

dobudli účinnosť od 1. novembra 2018. Štatistický úrad SR je povinný priebežne viesť aktuálne identifikačné údaje o konečných užívateľoch výhod v Registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a súčasne ich poskytovať orgánom verejnej moci a povinným osobám pri vykonávaní základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Podľa § 7a zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci v znení neskorších predpisov Štatistický úrad SR od 1. novembra 2018 poskytuje z RPO údaje o konečných užívateľoch výhod v elektronickej podobe a automatizovaným spôsobom povinným osobám podľa § 5 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zriadenie prístupu pre vyššie uvedené povinné osoby je možné na základe žiadosti, ktorá je prístupná po prihlásení prostredníctvom eID v mene povinnej osoby cez Ústredný portál verejnej správy – www.slovensko.sk alebo portál ŠÚ SR <https://rpo.statistics.sk>. Štatistický úrad SR ponúka širokej verejnosti otvorené REST API rozhranie pre poskytovanie údajov z Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“). Technické detaily k jednotlivým volaniam a prístup k REST API pre RPO sú dostupné na stránke: <https://susrrpo.docs.apiary.io>.

Ako už bolo spomenuté, projekt Jednotný informačný systém štatistických údajov (JIS ŠÚ) prešiel do produkcie s prípravou všetkých potrebných metodických úprav, tak aby nadväzoval na výstupy a odporúčania projektu refor-

my zberu a spracovania štatistických údajov, ktorý má adresovať požiadavky Eurostatu na národnú metodiku. Výsledkom by malo byť následné zjednotenie smerom k povinným osobám štatistického zisťovania, ktoré umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami, ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov v Národnom štatistickom systéme.

V roku 2023 v zmysle ISO/IEC 27001: 2013 systém manažérstva informačnej bezpečnosti sa pokračovalo v ďalších aktivitách spojených so zvyšovaním bezpečnosti IKT. Podarilo sa realizovať implementáciu „bezpečnostnej platformy“ a tým zabezpečiť veľmi vysokú úroveň bezpečnosti počas prenosu, správy a uchovávanía dôverných štatistických informácií. Automatizáciou všetkých týchto činností sa vylúčili akékoľvek prevádzkové riziká týkajúce sa týchto činností. V rámci tejto automatizácie je možné overiť kvalitu a štruktúru údajov. Veľmi dôležitým prínosom je aj minimalizácia opakujúcich sa ľudských úloh a uvoľnenie tejto kapacity na ďalšie dôležitejšie činnosti.

Počas roku 2023 boli ukončené ďalšie projekty financované z prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v prostredí Štatistického úradu SR s platnými systémovými dokumentmi, metodickými pokynmi a ustanoveniami upravenými vo Vyhláske č. 401/2023 Z. z. Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky o riadení projektov a zmenových požiadaviek v prevádzke informačných technológií verejnej správy.

14

Finančné výsledky

14. FINANČNÉ VÝSLEDKY

Pre kapitolu Štatistický úrad SR boli zákonom č. 526/2022 Z. z. o štátnom rozpočte schválené výdavky vo výške 34 112 803 eur (z toho 2 101 694 eur na sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021, ďalej len „SODB“). V priebehu roka 2023 bol rozpočet úradu upravený 55 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 52 640 218,50 eur. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky prenesené z predchádzajúceho roka o 306 531 eur, o prostriedky určené na zabezpečenie referenda o 919 812 eur, na realizáciu doplnkových volieb do zastupiteľstiev miest a obcí o 145 261 eur, na zabezpečenie predčasných volieb do Národnej rady SR (ďalej len „NR SR“) o 3 148 630 eur, na nákup licencií Microsoft o 269 028,78 eur, na zabezpečenie transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2018/843 z mája 2018 o 140 000 eur, na dofinancovanie opravy strechy na budove v Trenčíne a na dofinancovanie nájomného za budovu sídla ŠÚ SR spolu o 239 112,50 eur, na dofinancovanie zvýšených cien energií o 514 000 eur, na dofinancovanie bežných a kapitálových výdavkov o 633 882 eur a viazania limitu kapitálových výdavkov v sume 59 900 eur s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku. Ďalšími rozpočtovými opatreniami bol navýšený limit výdavkov o prostriedky Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu v celkovej výške 12 250 322,22 eur určených na projekty, ktoré úrad riešil v rámci dvoch

operačných programov: OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť.

Na rok 2023 bol Štatistickému úradu SR schválený záväzný ukazovateľ – limit príjmov vo výške 90 000 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli plnenie 173 555 eur.

Upravený rozpočet výdavkov 52 640 218,50 eur bol čerpaný vo výške 52 630 777 eur na 100 % – z toho prostriedky Európskej únie 8 694 386 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) 3 555 936 eur, ktoré spolu predstavujú 12 250 322 eur.

Upravený rozpočet 15 805 061 eur na mzdy, platy (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie k nim zo ŠR v celkovej sume 135 544 eur) bol čerpaný vo výške 15 802 662 eur, z toho z prostriedkov na SODB 483 239 eur a z prostriedkov na voľby a referendum 1 093 951 eur.

Na platby poisťného a príspevku do poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ, bolo použitých 5 976 863 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 51 730 eur), z toho z prostriedkov na SODB 258 796 eur a z prostriedkov na voľby a referendum 621 949 eur.

Na tovary a služby bolo celkovo použitých 15 192 514 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 394 705 eur), z toho z prostriedkov na SODB 257 736 eur, z prostriedkov na voľby

a referendum 802 375 eur a 8 557 850 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 622 951 eur bolo čerpaných na SODB a 1 026 542 eur na voľby a referendum). Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 5 574 552 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, prídely do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na nájomné budovy nového sídla ústredia ŠÚ SR, energie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 1 360 202 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v sume 92 eur), z toho 749 740 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné, nemocenské dávky a príspevky na príplatky.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 2 048 213 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 11 668 251 eur), z toho 1 672 139 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 466 236 eur bolo čerpaných na SODB a 539 999 eur na voľby do NR SR). Prostriedky určené na voľby do NR SR v sume 120 000 eur boli použité hlavne na nákup osobných automobilov a prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 256 074 eur boli použité na rekonštrukciu a modernizáciu budov v správe úradu a nákup prevádzkových strojov a zariadení.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Prostriedky v objeme 1 008 710 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie – SODB-IT v celkovej sume 1 089 187 eur) boli použité na mzdy a príslúchajúce odvody do poisťovní zamestnancov prijatých na plnenie úloh súvisiacich so SODB, na disemináciu výsledkov SODB, na úhradu odmien zamestnancov mimopracovného pomeru a režijné výdavky.

Voľby do NR SR, doplnkové voľby do zastupiteľstiev miest a obcí a referendum

Na voľby a referendum bolo použitých celkom 2 646 104 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie v sume 1 566 541 eur). Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov volieb a hlasovania v referende, ďalej na tovary a služby, a to na materiálno-technické zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru a režijné výdavky.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – ŠÚ SR

Na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu bolo použitých 10 229 989 eur, z toho na tovary a služby 8 557 850 eur a kapitálové výdavky 1 672 139 eur. Výdavky boli čerpané na zaistenie udržateľnosti výsled-

14. Finančné výsledky

kov vyplývajúcich z projektov Elektronické služby a Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov, na zabezpečenie technickej podpory a technického zhodnotenia informačných systémov pre SODB, na zabezpečenie spracovania výsledkov volieb a hlasovania v referende, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

Projekty financované z prostriedkov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ

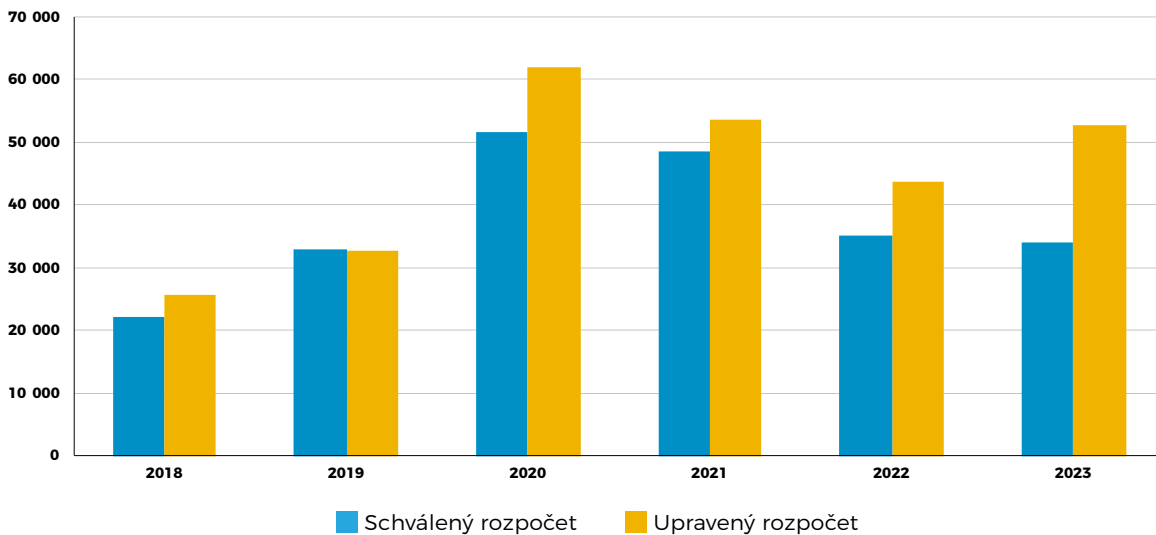
Prostriedky EÚ na spoločné programy SR a EÚ vo výške 8 694 386 eur spolu s prostriedkami štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ v objeme 3 555 936 eur (spolu 12 250 322 eur) ŠÚ SR čerpal na projekty, ktoré riešil v rámci dvoch operačných programov: OP Kvalita životného prostredia – Prioritná os 4 (projekt Zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov v správe ŠÚ SR v celkovej sume 1 335 537 eur) a OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 – Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť v celkovej sume 10 914 785 eur (projekty: Jednotný informačný systém štatistických údajov, Dynamický cenový model, Socioekonomické aspekty BigData v štatistike, Riešenie konsolidácie registrov orgánov verejnej moci, organizácií, fariem a zahraničného obchodu, Migrácia informačných systémov Vnútorná správa, Integrovaný štatistický informačný systém ŠÚ SR do vládneho cloudu, Manažment údajov Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, Rozvoj

governance a úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore VS, Modernizácia informačných systémov ŠÚ SR – DATAcube., Open Data, RPO, IŠIS, Štatistického registra budov, domov a bytov, Evidencia požiadaviek a Vybudovanie informačného systému Register podnikov).

Samostatné účty

V roku 2023 ŠÚ SR získal bežné zahraničné granty na samostatný účet grantov programov EÚ v objeme 1 238 350 eur v zmysle § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Prostriedky boli čerpané vo výške 1 028 362 eur (z toho 249 153 eur z prostriedkov z predchádzajúcich rokov) a použité najmä na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov podieľajúcich sa na prácach EÚ projektov, ich materiálne a technické zabezpečenie a na úhradu odmien zamestnancov mimopracovného pomeru.

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

14. Finančné výsledky

Hodnotenie výsledkov hospodárenia a majetkovej pozície ŠÚ SR

ŠÚ SR eviduje k 31. 12. 2023 majetok v celkovej hodnote 39 003 027 €.

Z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 28 940 956 €, dlhodobý hmotný majetok v hodnote 6 470 306 €, obežný majetok v hodnote 3 088 204 € a náklady budúcich období v hodnote 503 561 €.

ŠÚ SR eviduje v roku 2023 krátkodobé pohľadávky na účte Pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov v brutto hodnote 523 370 €.

Na účte 311 – Odberatelia je konečný zostatok vo výške 19 765 €, tento vznikol z titulu refakturácií odberateľom za prevádzkové náklady.

Na účte 315 – Ostatné pohľadávky eviduje ŠÚ SR hodnotu 86 600 €, táto je tvorená najmä prijatými dobropismi za energie za december 2023.

Pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov na účte 316 sú k 31. 12. 2023 v hodnote 4 17 005 €.

Z celkovej výšky tvoria najvýznamnejšiu hodnotu nesplatené pohľadávky za nárokovanie pokuty za nesplnenie spravodajskej činnosti – Intrastat vo výške 3 19 560 €, z toho voči spoločnostiam: AA Gold Company, s. r. o. t.j. suma 66 400 €, BROMAREX, s. r. o. 36 520 €, FT EXPORT, s. r. o. 76 360 €, KOMADOW, s. r. o. 79 680 € a SLOVIL, s. r. o. 60 600 € (k 31. 12. 2022 bola hodnota pohľadávky voči spoločnosti SLOVIL, s. r. o. vo výške 69 720 €, z toho suma

9 120 € bola roku 2023 exekučne vymožená). Všetky uvedené pohľadávky sú exekučne vymáhané a je k nim vytvorená opravná položka v 100%-nej výške.

Ďalej je konečný zostatok účtu 316 tvorený pohľadávkami voči spoločnosti AMBITIO, s. r. o. vo výške 1 468 €, k týmto bola roku 2023 vytvorená 100%-ná opravná položka.

Hodnota 95 076 € je naučtovaná z nasledujúceho titulu: Dodávateľ EBC group, s. r. o. vystavil ŠÚ SR faktúru za stavebné práce vo výške 180 534 €. Oneskoril sa s odovzdaním diela, z tohto mu vyplynula pokuta (pohľadávka) vo výške 95 076 €. Bol spísaný vzájomný zápočet, došlá faktúra bola uhradená len v sume poníženej o pokutu. V roku 2024 sa očakáva od platobnej jednotky preplatenie celej časti došlej faktúry, čiastka pohľadávky bude odvedená na príjmový účet ŠÚ SR. Neuhradená časť faktúry vo výške pokuty je evidovaná na účte 379 – Ostatné záväzky.

Zostatkovú hodnotu účtu 316 tvoria vystavené nezaplatené faktúry najmä za vydané publikácie.

Záväzky v celkovej výške 4 981 706 €, ktoré ŠÚ SR vykazuje, pozostávajú:

1. Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 4 931 472 €:

- neuhradené faktúry (321):
1 959 411 €
- nevyfakturované dodávky (326):
514 544 €

- zamestnanci (331):
1 235 078 €
 - zúčtovanie s org. SZ a ZP (336):
794 789 €
 - ostatné priame dane (342):
207 067 €
 - ostatné záväzky (325):
4 991 €
 - iné záväzky (379)
215 592 €
- za podporné IT služby
 - Slovak Telekom, a. s. v celkovej hodnote 51 483 € za telekomunikačné služby
 - O2 Business Slovakia, a. s. v celkovej hodnote 51 045 € za telekomunikačné služby
 - SOFTEC, spol. s r. o. v celkovej hodnote 46 800 € za štatistické zisťovanie a IN-TRASTAT
 - ICZ Slovakia, a. s. v hodnote 46 650 € za podporné IT služby

Podstatnú časť záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane tvoria:

a) Neuhradené faktúry v r. 2023 (321) v celkovej čiastke 1 959 411 €, z toho podstatnú časť tvoria faktúry od dodávateľov:

- Office Center Services, s. r. o. v hodnote 575 722 € za nájomné budovy

Za podporné a servisné IT služby:

- MICROCOMP - Computersystém s r.o. v celkovej hodnote 230 970 €
- ICZ Slovakia, a. s. v celkovej hodnote 171 600 €
- BSP Softwaredistribution, a. s. v celkovej hodnote 161 748 €
- SOFIS, s. r. o. v celkovej hodnote 158 400 €
- NextIT, s. r. o. v celkovej hodnote 133 341 €
- Aliter Technologies, a. s. v hodnote 112 457 €

b) Nevyfakturované dodávky (326) v celkovej čiastke 514 544 €, z toho podstatnú časť tvoria:

- MICROCOMP - Computersystém s.r.o. v celkovej hodnote 106 800 €

Konečný zostatok účtu 379 - Iné záväzky tvorí najmä zábezpeka od spoločnosti SILVER FARM na kúpu kaštieľa v Klátovej Novej Vsi v hodnote 115 600,00 €, suma 95 075,68 € je z titulu neuhradenej časti faktúry od spoločnosti EBC group, s. r. o. - vid'. popis účtu 316. Ostatné záväzky súvisia s nevyplatenými mzdami zamestnancom a odvodmi do poisťovní za december 2023.

2. Dlhodobé záväzky v celkovej výške 50 234 € tvoria záväzky zo SF (472).

Náklady ŠÚ SR v roku 2023 dosiahli výšku 45 377 056 €. Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady v celkovej výške 24 737 449 €, v ktorých sú zahrnuté mzdy, dohody o mimopracovnej činnosti, všetky druhy poistenia zamestnancov a zákonné sociálne náklady.

Druhou najvyššou nákladovou položkou sú služby vo výške 13 420 426 €, ktorá zahŕňa predovšetkým náklady na prevádzku, údržbu a opravy budov, prevádzku a zabezpečenie podpory informačných systémov ŠÚ SR, náklady na zabezpečenie vybraných štatistických zisťovaní, cestovné a náklady na ostatné služby.

14. Finančné výsledky

Ďalšou podstatnou nákladovou položkou sú odpisy, rezervy a opravné položky v celkovej výške 5 970 627 €. Z toho odpisy sú vo výške 5 960 160 €. Postupné odpisovanie nehmotného a hmotného majetku je v zmysle platnej účtovnej legislatívy. Rezervu vo výške 9 000 € ŠÚ SR dotvoril na súdny spor za neuhradené nájomné Realu Consult Slovakia, spol. s r. o.

Materiálové náklady a náklady na energie dosiahli výšku 734 565 €.

ŠÚ SR za rok 2023 dosiahol výnosy vo výške 45 437 975 €. Najvýznamnejšou položkou okrem výnosov z transferov zo ŠR vo výške 45 167 210 € sú ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 256 842 €.

ŠÚ SR v roku 2023 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 60 919 €.

Príspevková organizácia INFOSTAT

V roku 2023 INFOSTAT prijal od ŠÚ SR bežné transfery vo výške 749 740 €. Finančné prostriedky boli použité na riešenie úloh pre potreby úradu, ktoré boli špecifikované v kontraktach a ich dodatkoch uzatvorenými medzi ŠÚ SR a INFOSTATOM na rok 2023.

Stav majetku inštitútu k 31. 12. 2023 predstavoval 2 296 798 €, z toho dlhodobý nehmotný majetok 2 173 €, dlhodobý hmotný majetok 1 547 434 €, kde je zahrnutý pozemok, stavba a samostatné hnutelné veci a ich súbory. Obežný majetok a náklady budúcich období sú v hodnote 747 191 €.

Infostat eviduje pohľadávky k 31. 12. 2023 v celkovej výške 24 555 €, z toho:

- pohľadávky z obchodného styku (311)
9 010 €
- poskytnuté preddavky (314)
9 955 €
- pohľadávky voči zamestnancom (335)
5 590 €

Po lehote splatnosti Infostat neeviduje žiadne pohľadávky.

Závazky organizácie dosiahli výšku 86 792 €, ktoré pozostávajú:

- 1) Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 85 613 €:
 - záväzky voči zamestnancom (331)
43 656 €

- dodávatelia (321)
4 248 €
- ostatné priame dane (342)
7 115 €
- daň z pridanej hodnoty (343)
3 981 €
- záväzky s orgánmi soc. a zdrav. poist. 336)
26 593 €
- ostatné záväzky (379)
20 €

2) Dlhodobé záväzky v celkovej výške 1 179 € tvoria záväzky zo SF.

Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie Infostat k 31. 12. 2023 dosiahli 1 000 508 €.

Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady vo výške 815 441 €, v ktorých sú zahrnuté vyplatené mzdy, odmeny, dohody o vykonaní práce, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou podstatnou nákladovou položkou boli služby vo výške 103 524 €.

Odpisy boli vo výške 46 157 €.

Spotreba materiálu a energie dosiahla výšku 28 710 €.

Infostat vykazuje za rok 2023 výnosy v celkovej výške 938 599 €, z toho:

- tržby za vlastné výkony a tovar
168 939 €
- výnosy z bežných transferov
zo št. rozpočtu 769 660 €

INFOSTAT v roku 2023 dosiahol záporný hospodársky výsledok vo výške 61 909 eur. Počas roka hospodáril s vyrovnaným rozpočtom.

Konsolidovaná účtovná jednotka za rok 2023 dosiahla po konečných úpravách záporný hospodársky výsledok vo výške 990 eur.

15

Priority na rok 2024

15. PRIORITY NA ROK 2024

Jednou z hlavných priorít Štatistického úradu SR v roku 2024 bude tvorba Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2028. Dôraz bude kladený hlavne na oblasti, ktoré sú predpokladom budúceho vývoja štátnej štatistiky a Štatistického úradu SR v súlade so zámermi Európskeho štatistického systému, predovšetkým v oblasti modernizácií a inovácií.

Ďalšou prioritou v roku 2024 bude **stanovenie, odsúhlasenie a následná implementácia plánu aktivít na zlepšenie** k odporúčaniam prijatým v záverečnej správe Eurostatu **z 3. kola peer review**.

Dôležitou prioritou súvisiacou s hodnotením SMK Štatistického úradu SR ako celku bude príprava na už **šiesty recertifikačný audit** systému manažérstva kvality podľa normy ISO 9001: 2015 s cieľom potvrdenia platnosti certifikácie na organizáciu, získavanie, spracovanie a poskytovanie oficiálnej štatistiky v zmysle platných štandardov pre ďalšie trojročné obdobie akreditovaným certifikačným orgánom.

K rozvíjaniu integrovaného SMK Štatistického úradu SR rovnako prispieje aj plnenie cieľov, priorít a princípov **Národného programu kvality Slovenskej republiky na roky 2022 - 2026**.

PRIORITY ZA JEDNOTLIVÉ OBLASTI

Metodika, registre a koordinácia Národného štatistického systému

Štatistický úrad SR pozorne vníma zvyšujúcu sa potrebu práce s mikroúdajmi oficiálnych štatistik na výskumné, školiace i analytické účely. Vzhľadom na vysokú mieru citlivosti a dôverylosti takýchto mikroúdajov ich však úrad v súčasnosti nemôže poskytovať verejnosti, možné je len ich použitie na vedecké a výskumné účely na základe zmluvy medzi úradom a vedecko-výskumnou inštitúciou. Narastajúci dopyt po práci s mikroúdajmi aj nad rámec vedecko-výskumného účelu motivuje úrad hľadať nové a moderné spôsoby ich sprístupnenia širšej skupine užívateľov či dokonca verejnosti. Úrad si preto ako jednu z priorít na nasledujúce obdobie stanovil preskúmať možnosti vytvárania syntetických údajov na báze modelov strojového učenia a umelej inteligencie.

Pretrvávajúcou prioritou pre rok 2024 bude realizácia stratégie implementácie novej klasifikácie NACE do štatistických registrov.

Mimoriadna pozornosť musí byť venovaná sprevádzkovaniu technologického riešenia integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete v súlade s príslušnými ustanoveniami európskej AML smernice a prijatie legislatívy s cieľom čo najskôr odstrániť nesúlad národnej legislatívy so znením AML smernice po vydaní rozsudku SDEÚ.

Stanovené ciele koordinácie NŠS sa v plnom rozsahu začnú naplňovať po sprístupnení novo-vybudovaného „Jednotného informačného systému štátnej štatistiky“ a jeho sprístupnení všetkým členom NŠS. Maximálne úsilie v roku 2024 bude zamerané na postupné naplňovanie jednotlivých modulov informačného systému potrebnými údajmi na zabezpečenie jeho plnohodnotnej funkcionality.

Makroekonomické štatistiky

Priority pre národné účty:

- vykonať benchmarkovú revíziu národných účtov,
- zabezpečiť riešenie akčných bodov, ktoré vyplynuli z dialógovej návštevy Eurostatu uskutočnenej v marci 2023 v rámci verifikačného cyklu HND 2020-2024,
- zabezpečiť riešenie úloh, ktoré vyplynuli z dialógovej návštevy Eurostatu uskutočnenej v septembri 2023 k údajom poskytovaných komisii pre Procedúru nadmerného dlhu,
- zabezpečiť implementáciu nového transmisijného programu ESA.

Priority v oblasti štatistiky zahraničného obchodu:

- zostaviť štatistiku zahraničného obchodu so službami podľa podnikových charakteristík,
- zapracovať vymieňané colné údaje o kvázi vývoze do zostavovania štatistiky extra-EÚ obchodu s tovarom,
- analyzovať vymieňané mikroúdaje s cieľom identifikovať nové metódy imputácií a dopočtov v štatistike obchodu s tovarom v rámci EÚ.

Podnikové štatistiky

Medzi hlavnými prioritami zostáva zabezpečenie požiadaviek vyplývajúcich z vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 z 27. novembra 2019 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistik. Bude sa realizovať Zisťovanie o globálnej tvorbe hodnoty, ktorého účelom je získať informácie o rozsahu a typoch podnikových činností obstarávaných a poskytovaných externým zahraničným subjektom s cieľom zabezpečiť údajovú základňu. Vo všetkých štatistických doménach budú pokračovať práce zamerané na zabezpečenie štatistických výstupov v požadovanej kvalite a čase stanovenom európskou legislatívou.

V štatistike energetiky budú práce sústredené na zabezpečenie reportovania údajov v dvoch nových dotazníkoch Eurostatu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike.

V spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR a Národným lešnickým centrom sa počas roka 2024 začnú prípravné práce na implementácii troch nových modulov doplnených do nariadenia o environmentálnych účtoch – účty týkajúce sa lesov, účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov a ekosystémové účty.

V oblasti cenovej štatistiky sa bude pokračovať v príprave využívania transakčných dát za oblasť alkoholických nápojov. Publikovanie cien

pohonných látok bude rozšírené o ceny vodiča a elektrickej energie pre nabíjanie automobilov. Realizované budú prípravné práce zamerané na implementáciu klasifikácie COICOP 2018 do zisťovania spotrebiteľských cien.

Sociálne štatistiky a demografia

Hlavnou prioritou pre rok 2024 je dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z rámcového nariadenia IESS s osobitným dôrazom na presnosť a včasnosť údajov.

V oblasti štatistiky rodinných účtov sa musíme zamerať na implementáciu novej klasifikácie COICOP 2018 (Klasifikácie konečnej spotreby domácností). V rámci plnení úloh štatistiky práce a miezd sa musíme okrem pravidelného štvrťročného výberového zisťovania pracovných síl zamerať aj na doplnkové zisťovanie o mladých ľuďoch na trhu práce a podieľať sa na príprave nových právnych predpisov EÚ súvisiacich s podnikovou štatistikou o trhu práce LMB od roku 2026. V rámci demografie je prioritnou úlohou implementácia rámcového nariadenia ESOP po jeho schválení, ktoré zahŕňa demografickú štatistiku, census a migráciu. V oblasti udržateľnosti censu a požiadaviek postcenzu je prioritou zabezpečiť produkciu v rámci Štatistického registra budov, domov a bytov.

Diseminácia a komunikácia

Priority úradu v oblasti šírenia štatistických informácií budú naďalej orientované na plnenie

marketingových cieľov poznania potrieb a požiadaviek zákazníkov, ako aj ich zvyšujúcich sa nárokov na kvalitu a komplexnosť produktov a služieb. Snahou úradu je prostredníctvom efektívnej komunikácie a účinných komunikačných kanálov dlhodobou prispievať k zvyšovaniu vedomostného potenciálu v oblasti štatistiky.

Pri zverejňovaní štatistických údajov prostredníctvom portálu sa úrad zameria na ďalší rozvoj a modernizáciu verejnej databázy DATACUBE., konsolidáciu a rozširovanie údajovej základne podľa požiadaviek zákazníkov a tiež na zvyšovanie užívateľského komfortu pri práci s údajmi. Pozornosť úradu bude naďalej upriamená na využívanie nástrojov na interaktívnu vizualizáciu údajov a tvorbu videí pri zverejňovaní výstupov na portáli úradu a na sociálnych sieťach.

Spätná väzba zákazníkov sa bude zisťovať v rámci prieskumu spokojnosti používateľov štatistiky s produktmi a službami Štatistického úradu SR, ktorý úrad pravidelne realizuje v dvojročnej periodicite. Nasledujúci prieskum spokojnosti sa uskutoční v roku 2024.

Volebná štatistika

Štatistický úrad SR bude aj v novom roku pokračovať v nastolenom tempe minulého roka. Opäť nás čakajú doplnujúce voľby do orgánov samosprávy obcí, ale predovšetkým dvoje celoštátnych volieb – voľby prezidenta Slovenskej republiky na prelome marca a apríla 2024 a voľby do Európskeho parlamentu, ktoré sa budú konať 8. júna.

Medzinárodné aktivity

V oblasti európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce bude mať Štatistický úrad SR na rok 2024 tieto priority:

- pokračovanie aktívnej účasti na procese prijímania legislatívnych právnych aktov EÚ v oblasti štatistiky na pôde Rady EÚ počas belgického a maďarského predsedníctva,
- aktívna účasť na zasadnutiach pracovných skupín, riaditeľských skupín a riadiacich výborov v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS), na workshopoch organizovaných predsedajúcou krajinou v rámci V4,
- aktívna účasť na zasadnutiach a podujatiach v oblasti štatistiky, organizovaných v rámci OSN a OECD,
- podpora aktívnej účasti úradu na medzinárodných konferenciách a workshopoch.

Na najvyššej úrovni bude Štatistický úrad SR aj naďalej reprezentovaný na zasadnutiach Výboru pre EŠS (ESSC), stretnutiach najvyšších predstaviteľov štatistických úradov EŠS (High Level Meetings), ako aj na štatistických konferenciách a podujatiach medzinárodných organizácií (OSN, OECD) a na ostatných medzinárodných fórach (ISI, IAOS).

Ľudské zdroje

Pre unifikované spracúvanie údajov a vykonávanie činností súvisiacich s vnútornými riadacimi a organizačnými procesmi (rozpočet, účtovníctvo, riadenie ľudských zdrojov, evidencia a správa majetku) sa v roku 2024 náš úrad zapojí do Centrálného ekonomického systému spoločného pre celú štátnu správu. Imple-

mentácia jednotlivých modulov na platforme SAP znamená pre podporné útvary prácu v úplne nových softvérových nástrojoch a bude vyžadovať ich maximálne nasadenie. Významnou úlohou nasledujúceho obdobia bude tiež personálne zabezpečenie činností súvisiacich s organizačno-technickým zabezpečením a spracovaním výsledkov prezidentských volieb a volieb do Európskeho parlamentu. V oblasti vzdelávania popri realizácii plánovaných vzdelávacích aktivít v rámci jednotlivých druhov kompetenčného vzdelávania bude v roku 2024 prioritou posilnenie spolupráce ŠÚ SR s univerzitami s cieľom napomáhať zvyšovanie povedomia študentov o oficiálnej štatistike a rozvíjať praktický rozmer vzdelávania.

Informačné systémy

Prioritou a stratégiou rozvoja informačných technológií pre rok 2024 v rámci Štatistického úradu SR je zameranie na investovanie do rozvoja a skvalitnenia elektronických služieb pre občanov a podnikateľov a zvýšenie dostupnosti údajov verejnej správy prostredníctvom otvorených dát. Zároveň prebieha analýza možnosti rozširovania využitia vládneho cloudu a zmodernizovania komunikačnej platformy úradu. Štatistický úrad SR bude naďalej pokračovať v zosúladení zabezpečenia ochrany osobných údajov s nariadením EÚ (GDPR) v spolupráci s Eurostatom. Jednou z významných priorít ŠÚ SR bude aj úspešné dotiahnutie projektov z Plánu obnovy pre životné situácie a Programu Slovensko 2021 – 2027.

16

Kontakty

16. Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17
840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2-50236 222

E-mail: info@statistics.sk

Web: <https://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17
840 05 Bratislava 45

Telefón: +421-2-50236 222

E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežata Pribinu 28
911 01 Trenčín

Telefón: +421-32-7460 111

E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina

Telefón: +421-41-5113 201

E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2
080 16 Prešov

Telefón: +421-51-7735 223

E-mail: admin.po@statistics.sk

INFOSTAT - Inštitút informatiky a štatistiky

Leškova 16
817 95 Bratislava 15

Telefón: +421-2-59379 301

E-mail: infostat@infostat.sk

Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava

Telefón: +421-33-5566 111

E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre

Rázusova 9, P.O.BOX 9B
949 55 Nitra

Telefón: +421-37-7752 201

E-mail: nitra@statistics.sk

Štatistický úrad SR - sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica

Telefón: +421-48-4323 111

E-mail: info_bb@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice

Telefón: +421-55-6410 200

E-mail: kosice@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 335

+421-2-50236 339

+421-2-50236 425

E-mail: info@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut 8.30 - 12.00 13.00 - 14.30

Str 8.30 - 12.00 13.00 - 16.00

Štv 8.30 - 12.00 13.00 - 14.30

Pi 8.30 - 13.00

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768

E-mail: kniznica@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut 8.00 - 12.00

Str 8.00 - 12.00 13.00 - 15.00

Štv - Pi 8.00 - 12.00

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475

Stránkové hodiny:

Po, Ut, Štv, Pi 8.30 - 10.00 14.00 - 15.00

Str 8.30 - 10.00 14.00 - 16.00

Recepcia

Telefón: +421-2-50236 222

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

**„Prinášame kvalitné a relevantné informácie
užitočné pre spoločnosť.“**

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45
www.statistics.sk